

**Helyi
Esélyegyenlőségi
Program**

Mórichida Község Önkormányzata

2018-2023

Tartalom

Helyi Esélyegyenlőségi Program (HEP).....	3
Bevezetés.....	3
A település bemutatása	3
Értékeink, küldetésünk.....	13
Célok.....	13
A Helyi Esélyegyenlőségi Program Helyzetelemzése (HEP HE).....	15
1. Jogszabályi háttér bemutatása	15
2. Stratégiai környezet bemutatása	16
3. A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége	17
4. A gyermekek helyzete, esélyegyenlősége, gyermekszegénység	39
5. A nők helyzete, esélyegyenlősége	51
6. Az idősek helyzete, esélyegyenlősége	55
7. A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége	61
8. Helyi partnerség, lakossági önszerveződések, civil szervezetek és for-profit szereplők társadalmi felelősségvállalása	65
9. A helyi esélyegyenlőségi program nyilvánossága.....	67
A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT).....	68
1. A HEP IT részletei.....	68
A helyzetelemzés megállapításainak összegzése	68
A beavatkozások megvalósítói.....	69
Jövőképünk	69
2. Összegző táblázat - A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)	71
3. Megvalósítás.....	73
A megvalósítás előkészítése	73
A megvalósítás folyamata.....	73
Monitoring és visszacsatolás.....	74
Nyilvánosság.....	74
Érvényesülés, módosítás.....	76
4. Elfogadás módja és dátuma.....	78

Helyi Esélyegyenlőségi Program (HEP)

Bevezetés

Összhangban az Egyenlő Bánásmódról és az Esélyegyenlőség Előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény, a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról szóló 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet és a helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének részletes szabályairól szóló 2/2012. (VI. 5.) EMMI rendelet rendelkezéseivel, Mórchida Önkormányzata Esélyegyenlőségi Programban rögzíti az esélyegyenlőség érdekében szükséges feladatokat.

Az önkormányzat vállalja, hogy az elkészült és elfogadott Esélyegyenlőségi Programmal összehangolja a település más dokumentumait¹, valamint az önkormányzat fenntartásában lévő intézmények működtetését. Vállalja továbbá, hogy az Esélyegyenlőségi Program elkészítése során bevonja partneri kapcsolatrendszerét, különös tekintettel a köznevelés állami és nem állami intézményfenntartóira.

Jelen helyzetelemzés az Esélyegyenlőségi Program megalapozását szolgálja.

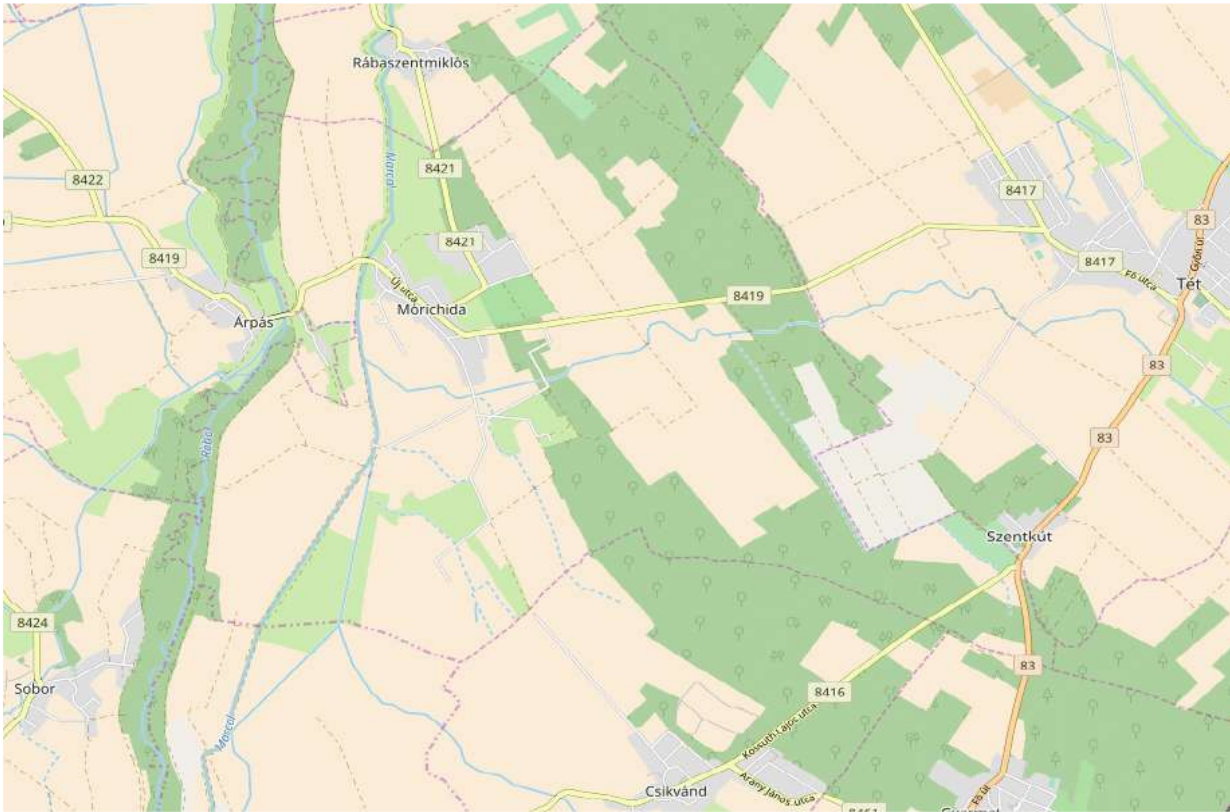
A település bemutatása

Mórchida a Kisalföldön a Marcal és a Rába völgyében helyezkedik el, Győr-Moson-Sopron Megye délkeleti részén, Győrből közúton – 32 km – a 83-as útról Tétnél letérve jó félóra alatt autóval odaérünk. Kerékpárral Győrből Koroncón keresztül nagyrészt erdők között kerekezve illetve a Rába vagy a Marcal védtöltésén érhetjük el. Csorna csak 22 kilométerre van Mórchidától. A vasútállomások ugyan messzebb vannak – Gyömörén illetve Enesén át ma már 14 autóbusz pár közlekedik megyénk székhelyére.

Határa ligetes, lapos homokos hátakkal. Szántók és erdők váltakoznak rajta. Fényes Elek 1851-ben így ír róla: „Határa lapályos, de termékeny. Rétje sok. Fája elég a Rába mentibe.”

¹ Költségvetési koncepció, Gazdasági program, Szolgáltatástervezési koncepció, Településfejlesztési stratégia, Településrendezési terv, Településszerkezeti terv, Településfejlesztési koncepció

A mai közigazgatási területe 3230 hektár, amelyből 167 ha belterület, 33 ha zártkert.

A szántók és erdők 90 %-a magántulajdonban van, az erdők 10 %-át a Kisalföldi Erdőgazdaság birtokolja.

Az időjárása kellemes, habár a csapadék viszonylag kevés, a 30 éves átlag is csak 583 mm. Az évi napsütéses órák száma 1900-1950.

A vizek falujának is nevezhetnénk. A Rába folyó a falu nyugati határa a Marcal folyó a Fő utcai „kertek alatt” csordogál.

A Marcal a falu határában éri el a Csikvándi Bakony-ér és a Csangota patak. Ma már nehéz elképzelni, hogy a Csangota mentén a XIX. Században még 29 vízimalom működött.

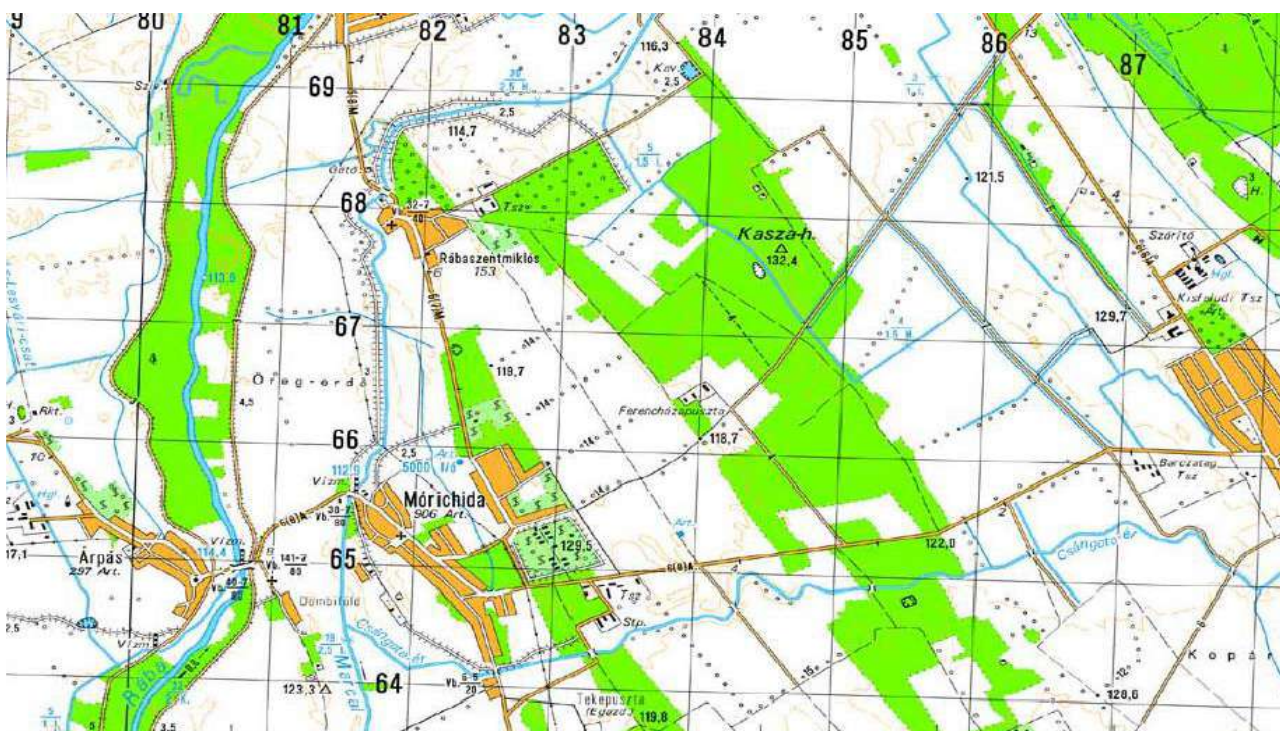
A Rába, amely Nyugat-Magyarország egyik legjelentősebb folyója Ausztriában, a Fischbachalpokban 1200 m magasságban ered. Vízsintje és vízhozama rendkívül változó. A legalacsonyabb és a legmagasabb vízszint közt több mint 7 méter különbség van a falu határában (29.f.km.). Vízhozama is ennek megfelelően nagyon változik. Volt amikor másodpercenként csak 2,5 m³ csordogált a fenekén (1978. szeptember 10.), 1965. április 25-én viszont közel 1000 m³ víz hömpölygött a mederben és a hullámtérben. Hála a korábbi vízi munkáknak a töltések bírták a magas szintet. A nyári üdülési időszakban viszont rendszerint alacsony a vízállás, s a selymes, langyos vízben jókat lehet fürödni, úszni.

A horgászok itt is lelkesen kémlelik a jobbnál jobb pecahelyeket s néha a nagy fogásról regélnek. Túravezősök nagy rajokban ereszkednek lefelé a Rábán s rendszerint Árpáson-Dombiföldön ütik fel néhány napra sátraikat.

A Marcal folyó Sümeg környékén ered és széles völgye összegyűjti a Bakony nyugati lejtőiről lefutó patakokat, ereket, és a hegy lábánál előtörő források vizét. Vízszintje Móríchidánál ugyancsak nagyon változó. A legalacsonyabb és legmagasabb vízszint közt 5 méter is előfordult s az árvizei még a folyószabályozás után is, a legutóbbi időkhöz rettegésben tartották a falu egy részét, és gyakran okoztak jelentős károkat. Az 1963-as árvíz volt az egyik legnagyobb. A Csikvándi Bakonyér, a Csangota patak és a Marcal árvize együtt jelentkezett. A fél falu háza vízben állt és ameddig a szem ellátott, mindenhol csak víz és víz ... A hídról nézve olyan volt mint a tenger. A további veszélyt az 1964-65-ben megépült körtöltéssel hártották el. A folyó vízhozama 1 m³ -tól 170 m³ -ig változik.

A „Marcal-menti Horgászegyesület” tagjai időnként eredményes zsákmánnyal térhetnek haza, de biztosra csak a kezelésükben levő halastavaknál mehetnek, ahol napi jeggyel a látogatók is horgászhatnak.

A falu mai településszerkezete a történeti fejlődésének egyes fázisait tükrözi s az egyes részek nem kapcsolódnak szervesen egymáshoz. Az ősi falurész –Bordács- még ma is létezik, s a Nagy- és Kis-Móríchidai rész jól megkülönböztethető. Az utóbbi évtizedekben a falu elsősorban a szőlőhegy irányában fejlődött. Igényes szép házak épültek a régi és az új falu részen egyaránt. A régi falurésztől a „Papréten” létesült sportpálya választja el. A falun kívüli településekről – az ősi Tekepusztáról, Ferencházáról s Tördemeszről – a lakosok betelepültek a faluba. Tekén ma már csak erdész lakások vannak.

A 360 lakás –családi ház- zöme a 70-es években épült vagy bővült. A múlt századból már csak néhány nádfedeles parasztház maradt. Építészeti értéket képviselnek az Új utca 3. és a Bordács utcai régi lakóházak.

Mórichida határában, Dombiföldön található az Árpád-korban -1251. előtt- román stílusban, a Mórichidai premontrei kolostor részeként épült katolikus templom. E templomot 1860-ban Rómer Flóris – a kor egyik legnagyobb archeológusa – nagyon romos állapotban találta. „Alacsony fekvése miatt a vízáradásoknak ki van téve, falai nyirkosak és zöld penésszel befedettek, tetőzete pedig éppen, hogy fenntartatik”. A tetőt 1930-ban Mórichidai ácsok Szabó József ácsmester irányításával újjátették fel. A költségét a Ferencházi uraság – Kőnig Ignác fizette.

A templom szakszerű felújítása 1935-ben Fömötör Gyula – néhai plébánosunk – fáradhatatlan munkásságának köszönhető. Az akkori restaurálást Schutzbach Antal iparművész irányította s ennek során a külső barokk formai elemeket eltávolították. Az új torony gömböt és keresztet Árpási kovácsmester készíttette el. Legutóbb a hívők anyagi támogatásával az Országos Műemlékhivatal 1995-ben újította fel a templomot, amely évszázadokon keresztül szolgálja a mórichidai és árpási római katolikus híveket. A plébánia 1794-ben Mórichidáról Árpásra költözött s azóta –tévesen- a templomot is gyakran árpásinak nevezik.

A templom egyhajós, bordás keresztboltozatú, egyenes záródású szentéllyel, két toronnyal. A főoltár egyes részletei a XVII. Század végéről valók. Az oltárkép 1666-1667. közt készült. A felsőrészen a Madonna alakja lebeg, a gyermek Jézus az angyalok Magyarország térképét a Madonna széttárt köpenye alá vonják. Felettük két angyal Máriát a magyar koronával koronázza meg. A kép alsó részén portrészzerűen megfestett egyházi és világi vezetők láthatók s köztük térdel a kép ismeretlen alkotója is. A térdelők Mária oltalmába ajánlják a térképpel szimbolizált Magyarországot s hozzá könyörögnek.

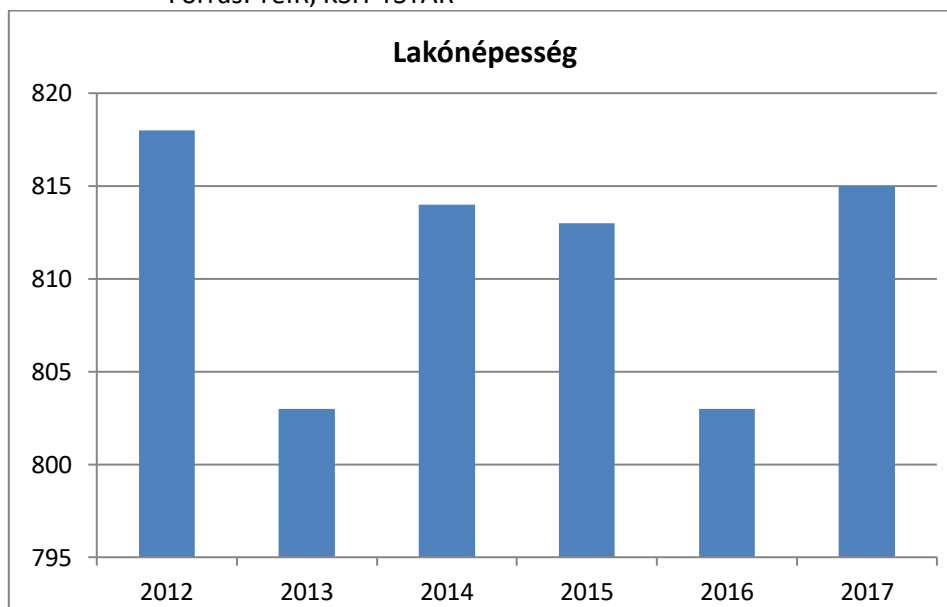
A móríchidai Fő utca közepe táján egy szép vadgesztenyesor vezet az 1789-ben épült evangélikus templomhoz. Ide járnak az árpási evangélikusok is. A II. világháborúban e templom is megsérült. A helyreállítást anyagilag is segítették a Móríchidáról Amerikába kivándorolt Cleveland-i magyarok Bors Károly és neje összefogásában. A templomot a közelmúltban /1996/ renoválták ezért is méltó a megtekintésre, amihez a közeli parókia szívesen ad segítséget.

Az ezredfordulós parkban, az első és második világháború áldozatainak a község 1992-ben állított emlékművet, amely a téti közút mentén, a falu közepén található. Itt kapott helyet 2017. évben a Trianoni emlékmű is. Móríchida település 815 fős lélekszámú. A BM Nyilvántartások Vezetéséért Felelős Helyettes Államtitkárság adatai szerint a lakónépesség száma az elmúlt években stagnált.

1. számú táblázat - Lakónépesség száma az év végén

Év	Fő (TS 0101)	Változás
2012	818	bázis év
2013	803	98,2%
2014	814	101,4%
2015	813	99,9%
2016	803	98,8%
2017	815	101,5%

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

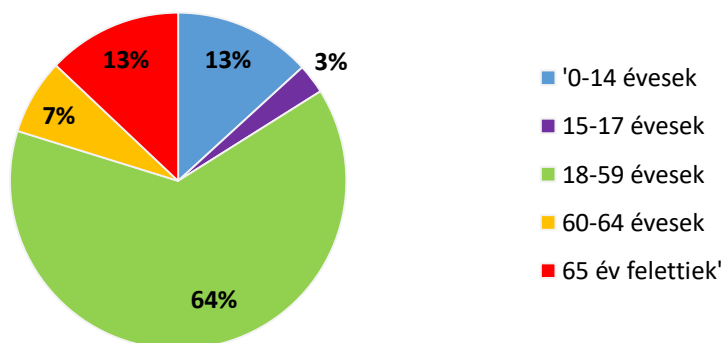
A lakosság nagyobb része 64 %-a aktív korú a településen. A település adatai teljes párhuzamot mutatnak az országos átlaggal a tekintetben, hogy a 65 év feletti lakosság jelentősebb hányadát a nők alkotják. Ennek okait számos hazai és nemzetközi tanulmány is taglalja.

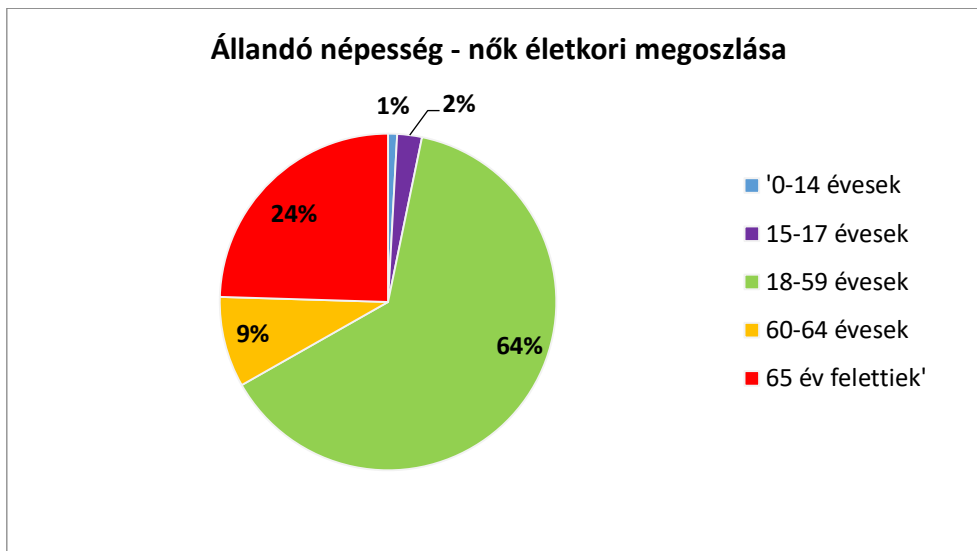
2.1. számú táblázat - Állandó népesség összetétele nemek és korcsoportok szerint (a 2016-os év adatai)

Korcsoport	Fő			Az állandó népességből a megfelelő korcsoportú nők és férfiak aránya (%)	
	Férfiak	Nők	Összesen (TS 0301)	Férfiak (TS 0303)	Nők (TS 0304)
Állandó népesség száma (férfiak TS 0300, nők TS 0302)	386	430	816	47,30%	52,70%
0-2 évesek (összes száma TS 0305, aránya TS 0316)	27	3	30		
0-14 éves (férfiak TS 0306, nők TS 0307)	51	3	54	6,25%	0,41%
15-17 éves (férfiak TS 0308, nők TS 0309)	11	9	20	1,35%	1,10%
18-59 éves (férfiak TS 0310, nők TS 0311)	246	241	487	30,15%	29,53%
60-64 éves (férfiak TS 0312, nők TS 0313)	28	33	61	3,43%	4,04%
65 év feletti (férfiak TS 0314, nők TS 0315)	50	93	143	6,13%	11,40%

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

Állandó népesség - férfiak életkori megoszlása

A munkaképes polgárok jelentős hányada naponta ingázik Győrbe, illetve a településen végez vállalkozási tevékenységet. A Győrbe történő ingázást jelentősen megkönnyíti, hogy az ÉNYKK járatai a munkahelyek és a középfokú intézmények műszakrendjéhez/nyitvatartási idejéhez igazodnak. A településen 32 vállalkozó végez vállalkozói tevékenységet. Az általuk végzett tevékenység szervesen illeszkedik a település adottságaihoz: 1/3-a végez mezőgazdasági tevékenységet, kb. 1/3-a kereskedelmi tevékenységet, többi tevékenység megoszlik a szolgáltatás, építőipar és ipari tevékenység között. Ezen túlmenően az Önkormányzat is jelentős foglalkoztatónak számít a településen, a foglalkoztatottak átlagos statisztikai létszáma: 20 fő. A település Napközi-otthonos Óvodát és Konyhát működtet, Védőnői Szolgálatot tart fenn, továbbá 2011. óta START Kistérségi mintaprogram keretében végez mezőgazdasági tevékenységet.

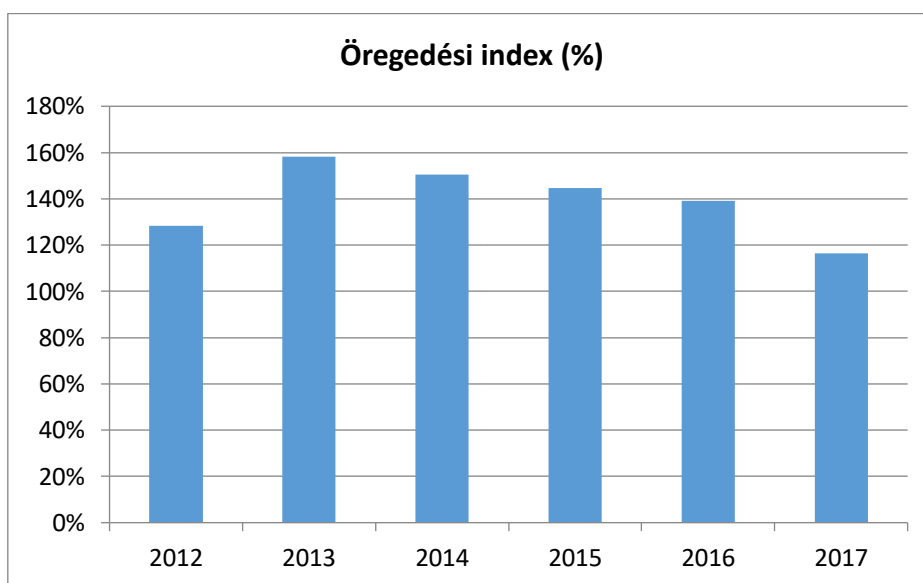
2.2. számú táblázat - 15-17 éves gyermekek száma

Korcsoport	Fő		Változás
	2001	2011	Fő
15 éves gyermekek száma	10	7	-3
16 éves gyermekek száma (TS 0501)	7	12	5
17 éves gyermekek száma (TS 0502)	13	16	3
Összesen	30	35	5

Forrás: TEIR - KSH, Népszámlálási adatok

3. számú táblázat - Öregedési index			
Év	65 év feletti állandó lakosok száma (fő) (TS 0328)	0-14 éves korú állandó lakosok száma (fő) (TS 0327)	Öregedési index (%) (TS 0401)
2012	131	102	128,43%
2013	144	91	158,24%
2014	146	97	150,52%
2015	146	101	144,55%
2016	146	105	139,05%
2017	135	116	116,38%

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

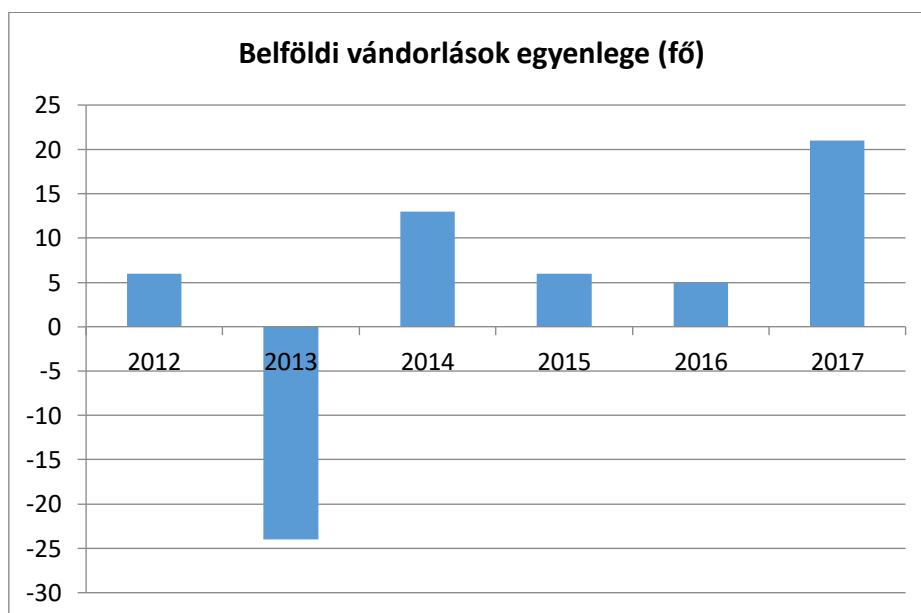
A 0-14 éves korú állandó lakosok száma az elmúlt években emelkedett, melynek következtében az öregedési index csökkent.

Az állandó oda,- és elvándorlások viszonyított aránya viszonylag állandó.

4. számú táblázat - Belföldi vándorlások

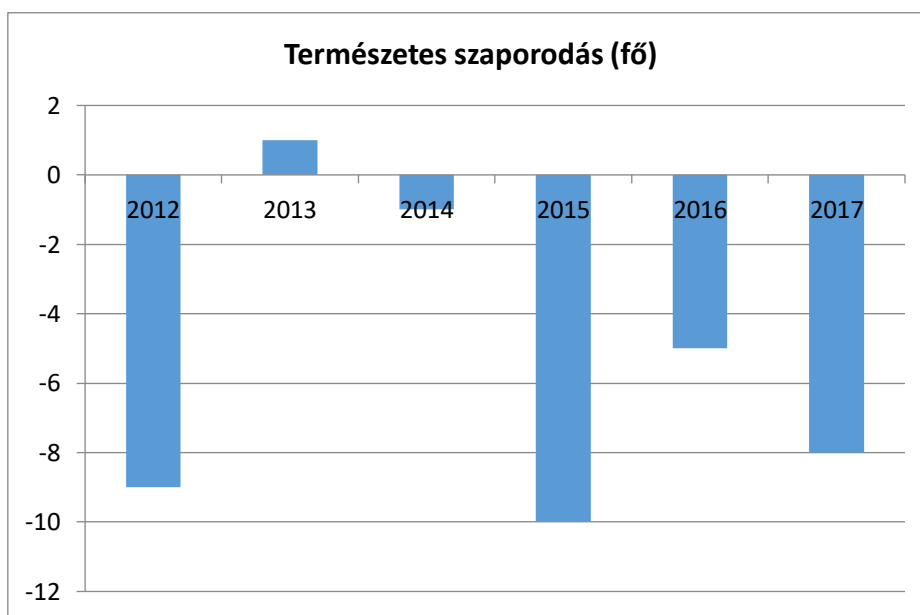
Év	Állandó jellegű odavándorlás (TS 0601)	Elvándorlás (TS 0600)	Egyenleg	Állandó oda-, és elvándorlások különbségének 1000 állandó lakosra vetített száma (TS 0602)
2012	19	13	6	7,2
2013	13	37	-24	-29,8
2014	19	6	13	15,95
2015	28	22	6	7,36
2016	28	23	5	6,13
2017	40	19	21	

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

5. számú táblázat - Természetes szaporodás			
Év	Élveszületések száma (TS 0701)	Halálozások száma (TS 0702)	Természetes szaporodás (fő) (TS 0703)
2012	4	13	-9
2013	6	5	1
2014	7	8	-1
2015	5	15	-10
2016	9	14	-5
2017	10	18	-8

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

A születések száma a duplájára emelkedett a településen, ennek ellenére a természetes szaporodás negatív előjelű a halálozások számának emelkedése miatt.

A születések számának emelkedése a Kormányzat Családpolitikai intézkedéseinek, az önkormányzat fiatal házaspárok számára létrehozott intézkedéseinek, valamint a Győr és agglomerációjához tartozó településekhez képesti kedvezőbb ingatlanáraknak köszönhető.

Az üresen maradó ingatlanokat fiatal, kisgyermekes családok vásárolják meg. Számukra kedvező, hogy a településen az alapvető közszolgáltatások rendelkezésre állnak. Az egészségügyi alapellátás keretében háziorvosi szolgálat és védőnői szolgálat vehető igénybe. A közoktatás igénybevétele a

Napközi-otthonos Óvodában és Téli Kisfaludy Károly ÁMK Mórachidai Tagintézményében biztosított. Az intézmények családi környezetben várják az óvodás és iskoláskorú gyermekeket.

Az önkormányzat által fenntartott konyha látja el ebéddel a betegségük, vagy idős koruk miatt rászorulókat, az intézményekben tanulókat, illetve a vendégétkezőket.

A közbiztonságra a Téli Rendőrőrs valamint az önkéntesen szerveződött Polgárőrség vigyáz.

A településen Postahivatal is működik

A lakosság szórakozási lehetőségei a helyi vendéglátóegység látogatása, valamint a helyi kulturális rendezvények, pld. Falunap, búcsú, szüreti bál, idősek napja, adventi gyertyagyújtási ünnepség sorozat, karácsonyváró ünnepség, farsang, jótékonysági bálók.

A vezetékes ivóvíz,-szennyvíz és gázszolgáltatás, a szervezett hulladékszállítás, a telefonhálózat illetve az internet szolgáltatás megoldott.

Értékeink, küldetésünk

A helyi esélyegyenlőségi programban helyzetelemzést kell készíteni a hátrányos helyzetű társadalmi csoportok oktatási, lakhatási, foglalkoztatási, egészségügyi és szociális helyzetéről, illetve meg kell határozni a helyzetelemzés során feltárt problémák komplex kezelése érdekében szükséges intézkedéseket.

A programalkotás során gondoskodni kell a helyi esélyegyenlőségi program és a helyi önkormányzat által készítendő egyéb fejlesztési tervek, koncepciók, továbbá a közoktatási esélyegyenlőségi terv összhangjáról.

A helyi esélyegyenlőségi program elkészítése során kiemelt figyelmet kell fordítani az egyenlő bánásmód követelményének érvényesülését segítő intézkedésekre, az oktatás és a képzés területén a jogellenes elkülönítés megelőzésére, illetve az azzal szembeni fellépésre, továbbá az egyenlő esélyű hozzáférés biztosításához szükséges intézkedésekre, a közszolgáltatásokhoz, valamint az egészségügyi szolgáltatásokhoz való egyenlő esélyű hozzáférés biztosításához szükséges intézkedésekre, olyan intézkedésekre, amelyek csökkentik a hátrányos helyzetűek munkaerő-piaci hátrányait, illetve javítják foglalkoztatási esélyeiket.

Célok

A Helyi Esélyegyenlőségi Program átfogó célja

Mórachida település Önkormányzata az Esélyegyenlőségi Program elfogadásával érvényesíteni kívánja:

- az egyenlő bánásmód, és az esélyegyenlőség biztosításának követelményét,

- a közszolgáltatásokhoz történő egyenlő hozzáférés elvét,
- a diszkriminációmentességet,
- szegregációmentességet,
- a foglalkoztatás,
- a szociális biztonság,
- az egészségügy,
- az oktatás
- és a lakhatás területén a helyzetelemzés során feltárt problémák komplex kezelése érdekében szükséges intézkedéseket.

A köznevelési intézményeket – az óvoda kivételével – érintő intézkedések érdekében együttműködik az intézményfenntartó központ területi szerveivel (tankerülettel).

A HEP helyzetelemző részének célja

Elsődleges célunk számba venni a 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet 1. § (2) bekezdésében nevesített, esélyegyenlőségi szempontból fókuszban lévő célcsoportokba tartozók számát és arányát, valamint helyzetét a településen.

E mellett célunk a célcsoportba tartozókra vonatkozóan áttekinteni a szolgáltatásokhoz történő hozzáférésük alakulását, valamint feltárni az ezeken a területeken jelentkező problémákat.

További célunk meghatározni az e csoportok esélyegyenlőségét elősegítő feladatokat, és azokat a területeket, melyek fejlesztésre szorulnak az egyenlő bánásmód érdekében.

A célok megvalósításának lépéseit, azok forrásigényét és végrehajtásuk tervezett ütemezését az HEP IT tartalmazza.

A HEP IT célja

Célunk a helyzetelemzésre építve olyan beavatkozások részletes tervezése, amelyek konkrét elmozdulásokat eredményeznek az esélyegyenlőségi célcsoportokhoz tartozók helyzetének javítása szempontjából.

További célunk meghatározni a beavatkozásokhoz kapcsolódó kommunikációt.

Szintén célként határozzuk meg annak az együttműködési rendszernek a felállítását, amely a programalkotás és végrehajtás során biztosítja majd a megvalósítás, nyomon követés, ellenőrzés-értékelés, kiigazítás támogató strukturális rendszerét, vagyis a HEP Fórumot és a hozzá kapcsolódó tematikus munkacsoportokat.

1. Jogszabályi háttér bemutatása

1.1 A program készítését előíró jogszabályi környezet rövid bemutatása

A helyi esélyegyenlőségi program elkészítését az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény (továbbiakban: Ebktv.) előírásai alapján végeztük.

A program elkészítésére vonatkozó részletszabályokat a törvény végrehajtási rendeletei,

- a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról” szóló 321/2011. (XII.27.) Korm. rendelet „2. A helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének szempontjai” fejezete és
- a helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének részletes szabályairól szóló 2/2012 (VI.5.) EMMI rendelet

alapján alkalmaztuk, különös figyelmet fordítva a

- a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény (továbbiakban: Möt.)
- a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény (továbbiakban: Szt.)
- a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény (továbbiakban: Ft.)
- a nemzetiségek jogairól szóló 2011. évi CLXXIX. törvény (továbbiakban: nemzetiségi törvény)
- az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény (továbbiakban: Eütv.)
- a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (továbbiakban: Gyvt.)
- a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény (továbbiakban: Nkntv.)

előírásaira.

1.2 Az esélyegyenlőségi célcsoportokat érintő helyi szabályozás rövid bemutatása.

A települési önkormányzat a képviselő-testület által elfogadott, a szociális ellátások helyi szabályairól szóló 3/2017. (IV.03.) önkormányzati rendeletben biztosítja az arra rászorulókat

ellátását. A rendelet az ellátások tekintetében mérföldkövet jelentett, mert 200-300 % -al emelte meg a támogatások összegét.

- Rendkívüli települési támogatást állapítunk meg annak a személynek, aki rendkívüli élethelyzetbe került, vagy létfenntartási gonddal küzd,
- a gyermekek szociális helyzete alapján gyermekvédelmi támogatást biztosítunk a gyermekétkeztetés igénybevételéhez, minden évben támogatjuk jövedelemhatárra tekintettel az iskolakezdést, illetve támogatjuk a felsőfokú oktatásban részesülők tanulmányait. Jelentős összeggel támogatjuk a gyermekszületést.
- a szociálisan rászoruló időskorúak, vagy egészségi állapotuk miatt önmaguk és eltartottjai ellátását tartósan vagy átmeneti jelleggel nem képesek megoldani, napi egyszeri meleg ételt biztosítunk a Napközi-otthonos Óvoda konyhájáról
- házi szociális gondozó útján gondoskodunk az egészségi állapotuk miatt rászoruló személyeknek a gondozásáról, akik önmaguk ellátására otthonukban saját erőből nem képesek
- temetési segélyt biztosítunk annak a hozzátartozónak, aki a meghalt személy eltemettetéséről gondoskodott, és nyilatkozata alapján a temetési költségek viselése a saját, illetve családja létfenntartását veszélyezteti
- köztemetést biztosítunk az elhunyt személy közköltségen való eltemettetéséről, ha nincs vagy nem lelhető fel az eltemettetésre köteles személy, vagy az eltemettetésről köteles személy az eltemettetésről szociális rászorultsága miatt nem tud gondoskodni.

2. Stratégiai környezet bemutatása

2.1 Kapcsolódás helyi stratégiai és települési önkormányzati dokumentumokkal, koncepciókkal, programokkal

Magyarország helyi önkormányzatiról szóló 2011. évi CLXXXIX.. törvény (a továbbiakban: Möt.) 116.§ (5) bekezdése alapján a képviselő-testület az önkormányzati választásokat követő 6 hónapon belül gazdasági programot fogad el. A gazdasági program elkészítésének célja, hogy a képviselő-testület a ciklusának időtartama alatt egységes, előre meghatározott célrendszer alapján működjön, fejlődjön. A gazdasági program figyelembe veszi a képviselő-testület, a lakosság, annak önszerveződő közösségeinek, civil szervezeteinek elképzeléseit és igényeit, melyet az önkormányzat várható pénzügyi helyzetéhez igazít. A 2015 áprilisában elfogadott gazdasági program több ponton is illeszkedik a HEP-hez, hiszen a munkahelyteremtéssel, a szociális és egészségügyi ellátással, oktatással kapcsolatos célkitűzései az esélyegyenlőséget szolgálják. A munkahelyteremtéssel, mely a START Kistérségi Programon keresztül valósul meg, a nők és a mélyszegénységben élők egy-egy problémája is megoldódik. A gyerekek célcsoport egyik

intézkedése a fentebb már említett, a gazdasági programban is rögzített iskolakezdési támogatás fenntartása jövedelemre tekintet nélkül. Ahogy fentebb már szó esett az iskolakezdési támogatás összege jelentősen megemelkedett, kifizetése pedig más önkormányzatoktól eltérően már augusztus hónapban megtörténik.

2018. szeptemberi ülésén fogadta el a képviselő-testület a településkép védelméről szóló önkormányzati rendeletét és Településarculati Kézikönyvét. Mindkét dokumentum elkészítése jogszabályi előírás, ugyanakkor az un. „Jó példa” ismertetésével hozzájárul a település vonzerejének növelésére, melyet a www.morichida.hu weboldalára látogató is lapozhat.

A település vezetésének, a lakosságának, vállalkozóinak és önszerveződő közösségeinek bevonásával készült el kb. 2 éves előkészítő munkát követően a település új Helyi Építési Szabályzata 2018 novemberében, mely 2019. január 01. napjától lép hatályba. A Helyi Építési Szabályzat hosszú távon, legalább 10 éves időtartamban határozza meg a fejlesztési elképzeléseket.

2.2 A helyi esélyegyenlőségi program térségi, társulási kapcsolódásainak bemutatása

Az Mötv. 87. §-a értelmében Mórighida Önkormányzat tagja a Téli Kistérség Sokoróaljai Önkormányzati Térségfejlesztési Társulásának.

A társulás feladat- és hatáskörökre, a közös fenntartású intézményekre, a társulás szolgáltatásai igénybevételének feltételeire megállapodás alapján, területfejlesztéssel, közoktatással, gyermekjóléti alapellátással, szociális alapellátással, egészségügyi alapellátással, közművelődéssel (mozgókönyvtári feladatok), gazdaság-és területfejlesztéssel, környezet-és természetvédelemmel, foglalkoztatással, valamint sporttevékenységgel kapcsolatos feladatokat lát el.

Mórighida község Önkormányzata 2018 júniusában kötött feladat-ellátási szerződést Árpás és Rábaszentmiklós községek Önkormányzataival az Mötv. 13.§ (1) bekezdés 6. pontjában rögzített óvodai nevelési feladatok ellátására.

2.3 A települési önkormányzat rendelkezésére álló, az esélyegyenlőség szempontjából releváns adatok, kutatások áttekintése, adathiányok kimutatása

Az esélyegyenlőség szempontjából releváns kutatások nem állnak rendelkezésre.

. A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége

3.1 Jövedelmi és vagyoni helyzet

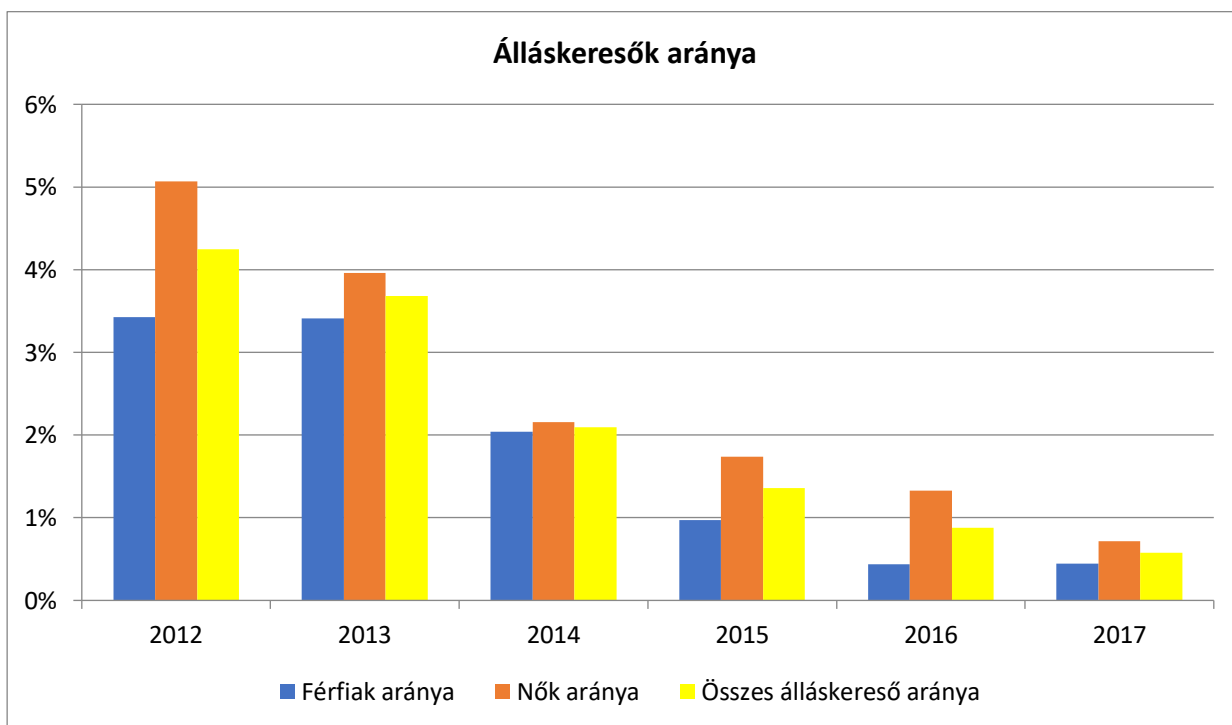
Pontos adat nem áll rendelkezésünkre a mélyszegénységben élőkről. Az önkormányzat a települési támogatást kérelmezők jövedelmi viszonyai alapján tud következtetni a számukra. Jellemző tendencia, hogy más településekről néhány hónapra „elvándorolnak” a nehéz anyagi körülmények

között élők, és szívessegi lakáshasználóként eltöltenek egy kis időt a településen. Addig, amíg az ellátórendszer látókörébe nem kerülnek, és fel nem merül a gyermek veszélyeztetettsége. Sajnos, jellemző ezen családoknál a hatóságok előli „menekülés”. A hosszú évek óta településen élők között a mélyszegénység nem jellemző, illetve az Önkormányzat START Közmunkaprogramja jelent megoldást.

3.2.1. számú táblázat - Munkanélküliségi ráta nemek szerint

Év	15-64 év közötti állandó népesség (fő)			Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresők száma (fő)					
	Férfi (TS 0803)	Nő (TS 0804)	Összesen	Férfi (TS 0801)		Nő (TS 0802)		Összesen	
	Fő	Fő	Fő	Fő	%	Fő	%	Fő	%
2012	299	296	595	10,25	3,4%	15	5,1%	25	4,2%
2013	286	284	570	9,75	3,4%	11,25	4,0%	21	3,7%
2014	282	290	572	5,75	2,0%	6,25	2,2%	12	2,1%
2015	283	288	571	2,75	1,0%	5	1,7%	8	1,4%
2016	285	283	568	1,25	0,4%	3,75	1,3%	5	0,9%
2017	283	280	563	1,25	0,4%	2	0,7%	3	0,6%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

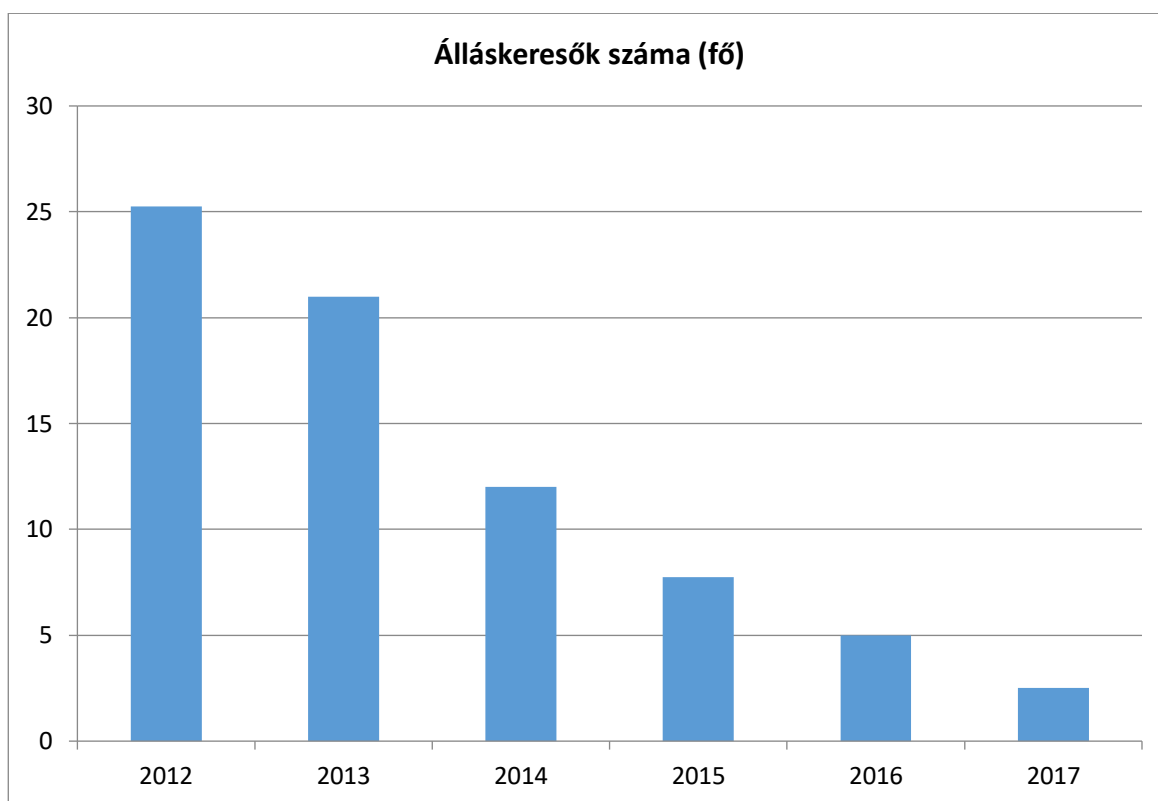
3.2 Foglalkoztatottság, munkaerő-piaci integráció

A HEP 1. számú mellékletében elhelyezett táblázatokba gyűjtött adatok, valamint a helyi önkormányzat a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény (továbbiakban: Ft.) és a Möt-v-ben foglalt feladatai alapján településünkre jellemző foglalkoztatottságot, munkaerő-piaci lehetőségeket kívánjuk elemezni az elmúlt évek változásainak bemutatásával, a különböző korosztályok, illetve nemek szerinti bontásban. Az elemzést összevetjük térségi és országos adatokkal is.

a) foglalkoztatottak, munkanélküliek, tartós munkanélküliek száma, aránya: ahogy az alábbi táblázat és diagram is mutatja a regisztrált munkanélküliek száma jelentősen csökkent az országos átlaghoz igazodva. A település fekvésének köszönhetően előnyös helyzetben van, hiszen mint Nyugat-magyarországi megyére jellemző a környező Ausztriában, illetve Győrben történő elhelyezkedés. A START Kistérségi Közmunkaprogram a tartósan munkanélküli és alacsonyan iskolázott munkaerőt évek óta alkalmazza, így nem meglepő az alacsony regisztrált álláskereső száma.

3.2.2. számú táblázat - Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresők száma korcsoportok szerint							
Regisztrált munkanélküliek/ nyilvántartott álláskeresők száma összesen	Fő összesen	2012	2013	2014	2015	2016	2017
		25	21	12	8	5	3
20 év alatti (TS 1002)	Fő	0	0,25	0	0,25	0	0,5
	%	0,0%	1,2%	0,0%	3,2%	0,0%	20,0%
20-24 év (TS 1003)	Fő	4,75	3,25	1,25	1,5	2,25	
	%	18,8%	15,5%	10,4%	19,4%	45,0%	0,0%
25-29 év (TS 1004)	Fő	3,75	2,5	1,25	1,25	0,25	
	%	14,9%	11,9%	10,4%	16,1%	5,0%	0,0%
30-34 év (TS 1005)	Fő	3,25	2,25	1,75	0,25	0,25	
	%	12,9%	10,7%	14,6%	3,2%	5,0%	0,0%
35-39 év (TS 1006)	Fő	1	1,5	0,5	1,25	0,25	0,25
	%	4,0%	7,1%	4,2%	16,1%	5,0%	10,0%
40-44 év (TS 1007)	Fő	1,5	0,75	1	0,25	0,25	
	%	5,9%	3,6%	8,3%	3,2%	5,0%	0,0%
45-49 év (TS 1008)	Fő	3,5	2,5	0,75	1	0,25	
	%	13,9%	11,9%	6,3%	12,9%	5,0%	0,0%
50-54 év (TS 1009)	Fő	3,75	3,5	1,5	0,25	0,25	0,25
	%	14,9%	16,7%	12,5%	3,2%	5,0%	10,0%
55-59 év (TS 1010)	Fő	3,75	4,25	3,25	0,75	0,5	0,5
	%	14,9%	20,2%	27,1%	9,7%	10,0%	20,0%
59 év feletti (TS 1011)	Fő	0	0,25	0,75	1	0,75	1
	%	0,0%	1,2%	6,3%	12,9%	15,0%	40,0%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

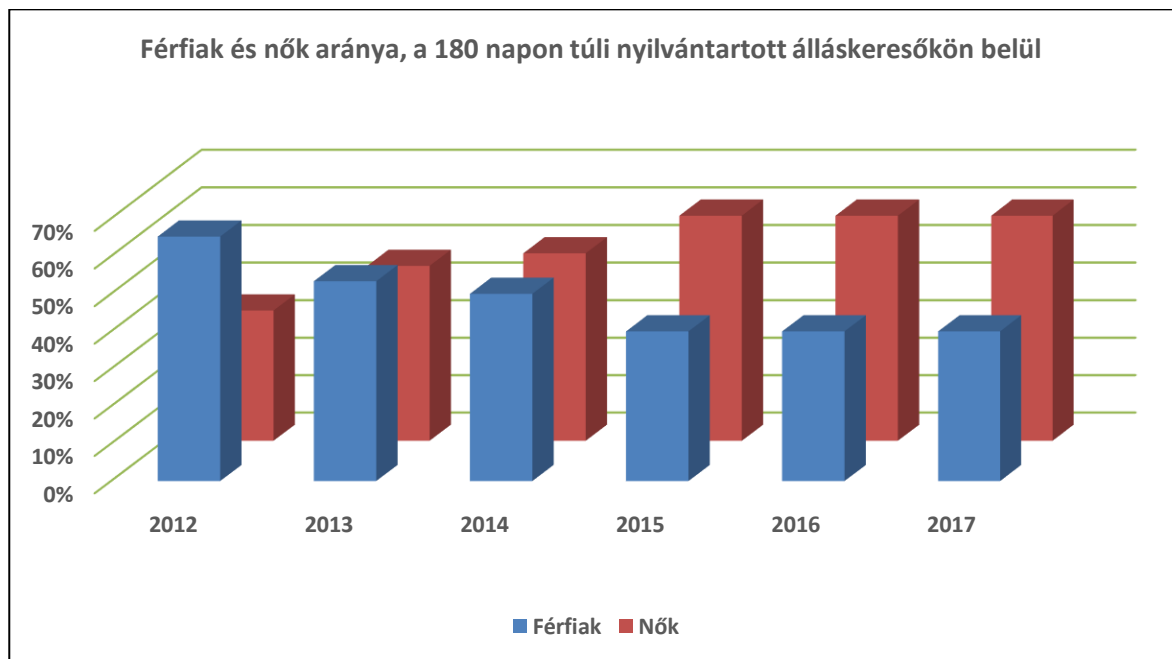
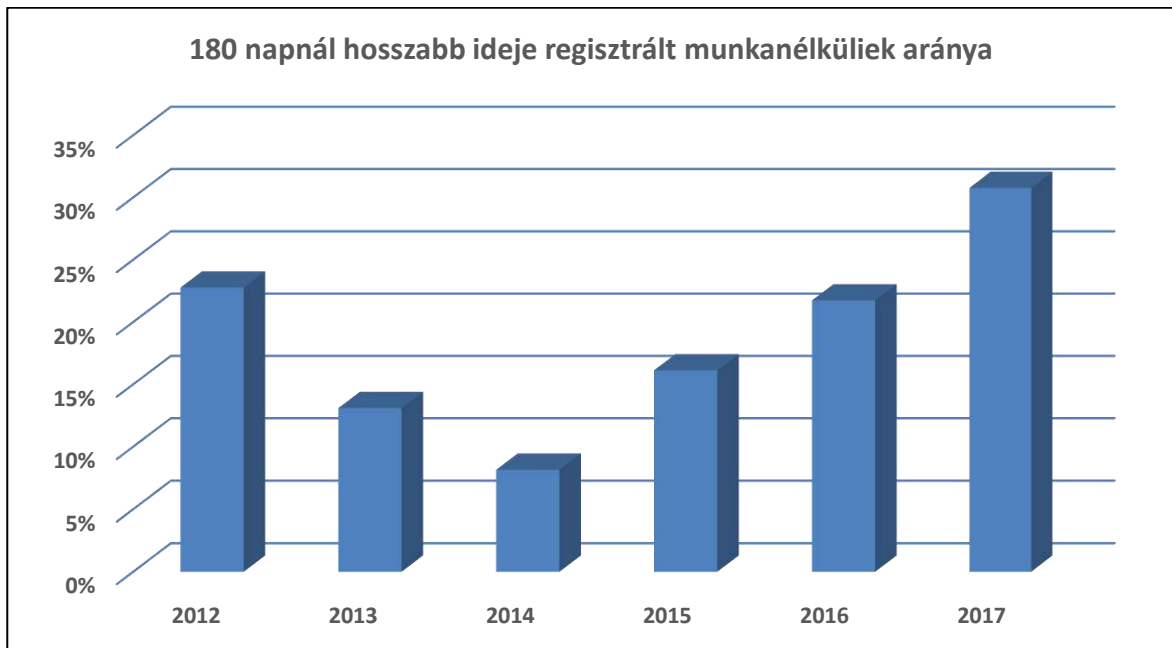
b) alacsony iskolai végzettségűek foglalkoztatottsága

A munkanélküliek között jellemzően az általános iskolát végzettek száma alacsonyabb, mint a 8 általánosnál magasabb iskolai végzettségű regisztrált munkanélküliek száma. Ezen adatok abból vezethetők vissza, hogy a fiatal pályakezdők regisztráltatják magukat a Munkaügyi Központban, az idősebb, alacsony végzettségű, javarészt alkalmi munkából élő sorstársaik azonban nincsenek nyilvántartva a rendszerben. Az alacsony iskolai végzettségűeket fent említett módon az Önkormányzat évek óta alkalmazza.

3.2.3. számú tábla - A 180 napnál hosszabb ideje regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresők száma és aránya nemek szerint

Év	180 napnál hosszabb ideje regisztrált munkanélküliek aránya (TS 1501)	180 napon túli nyilvántartott álláskeresők száma nemek szerint			Nők és férfiak aránya, a 180 napon túli nyilvántartott álláskeresőkön belül	
	%	Férfi	Nő	Összesen	Férfiak	Nők
2012	22,77	15	8	23	65,2%	34,8%
2013	13,1	8,00	7,00	15	53,3%	46,7%
2014	8,16	2	2	4	50,0%	50,0%
2015	16,13	2	3	5	40,0%	60,0%
2016	21,74	2	3	5	40,0%	60,0%
2017	30,77	2	3	5	40,0%	60,0%

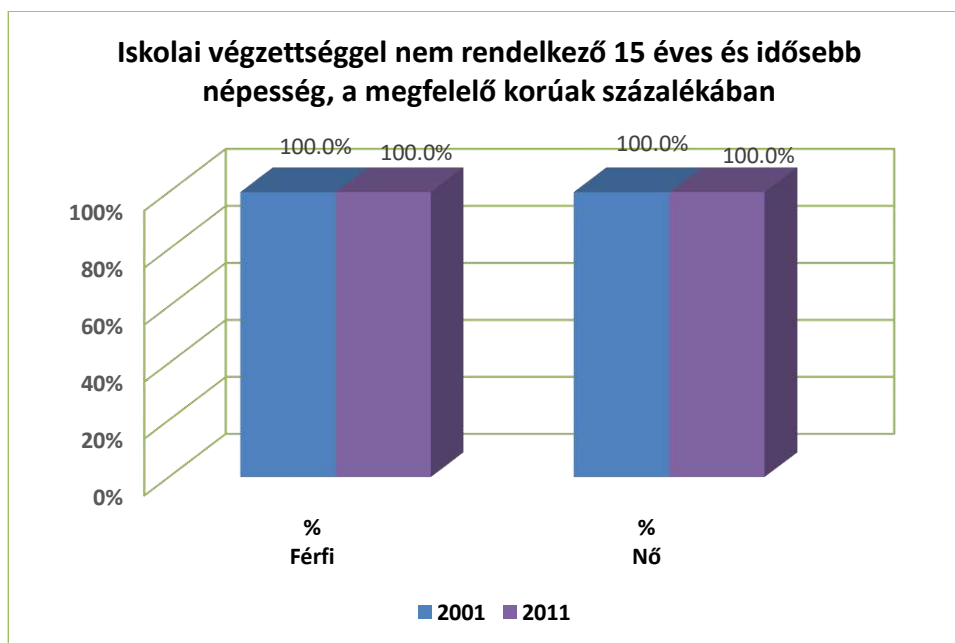
Forrás: TeIR, Nemzeti MunkaügyiHivatal

3.2.5. számú táblázat - Alacsonyan iskolázott népesség

Év	Legalább az általános iskola 8. évfolyamát elvégzett 15 éves és idősebb népesség, a megfelelő korúak százalékában		Iskolai végzettséggel nem rendelkező 15 éves és idősebb népesség, a megfelelő korúak százalékában	
	Férfi (TS 1601)	Nő (TS 1602)	Férfi	Nő
	%	%	%	%
2001	0,0%	0,0%	100,0%	100,0%
2011	0,0%	0,0%	100,0%	100,0%

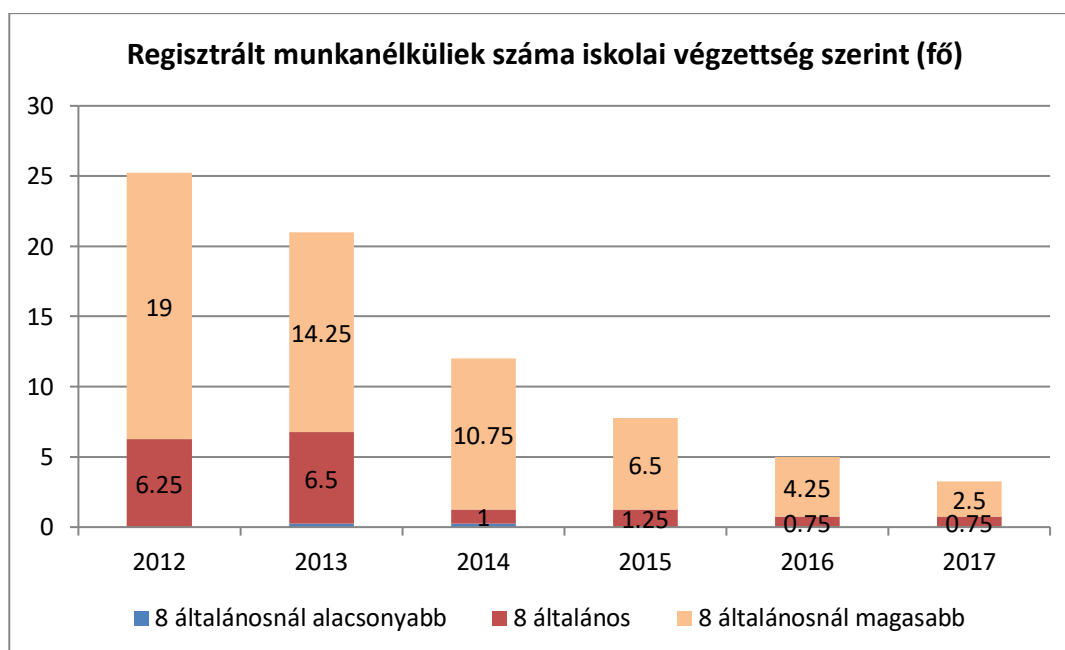
Forrás: TeIR, KSH Népszámlálás

3.2.6. számú táblázat - Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresők száma iskolai végzettség szerint

Év	Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresők száma összesen	Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresők megoszlása iskolai végzettség szerint					
		8 általánosnál alacsonyabb végzettség (TS 0901)		Általános iskolai végzettség (TS 0902)		8 általánosnál magasabb iskolai végzettség (TS 0903)	
		Fő	%	Fő	%	Fő	%
2012	25	0	0,0%	6,25	24,8%	19	75,2%
2013	21	0,25	1,2%	6,5	31,0%	14,25	67,9%
2014	12	0,25	2,1%	1	8,3%	10,75	89,6%
2015	8	0	0,0%	1,25	16,1%	6,5	83,9%
2016	5	0	0,0%	0,75	15,0%	4,25	85,0%
2017	3	0	0,0%	0,75	23,1%	2,5	76,9%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

3.2.7. számú táblázat - Felőttoktatásban résztvevők

Év	Általános iskolai felőttoktatásban tanulók száma (TS 3401)	8. évfolyamot eredményesen befejezte a felőttoktatásban (TS 3301)	
	Fő	Fő	%
2012	0	7	#ZÉRÓOSZTÓ!
2013	0	9	#ZÉRÓOSZTÓ!
2014	0	7	#ZÉRÓOSZTÓ!
2015	0	2	#ZÉRÓOSZTÓ!
2016	0	4	#ZÉRÓOSZTÓ!
2017	0	8	#ZÉRÓOSZTÓ!

Forrás: TeIR, Területi Államháztartási és Közigazgatási Információs Szolgálat (TÁKISZ)

3.2.8. számú táblázat - Felőttoktatásban résztvevők száma középfokú iskolában

Év	Középfokú felőttoktatásban résztvevők összesen	Szakiskolai felőttoktatásban résztvevők száma (TS 3501)		Szakközépfokú felőttoktatásban résztvevők száma		Gimnáziumi felőttoktatá sban résztvevők		Középfokú ai tanulók száma a felőttokta tásban (TS 3601)
	Fő	Fő	%	Fő	%	Fő	%	Fő
2012	0	0	#ZÉRÓOSZTÓ!	0	#ZÉRÓOSZTÓ!	0	#ZÉRÓOSZTÓ!	0
2013	0	0	#ZÉRÓOSZTÓ!	0	#ZÉRÓOSZTÓ!	0	#ZÉRÓOSZTÓ!	0
2014	0	0	#ZÉRÓOSZTÓ!	0	#ZÉRÓOSZTÓ!	0	#ZÉRÓOSZTÓ!	0
2015	0	0	#ZÉRÓOSZTÓ!	0	#ZÉRÓOSZTÓ!	0	#ZÉRÓOSZTÓ!	0
2016	0	0	#ZÉRÓOSZTÓ!	0	#ZÉRÓOSZTÓ!	0	#ZÉRÓOSZTÓ!	0
2017	0	0	#ZÉRÓOSZTÓ!	0	#ZÉRÓOSZTÓ!	0	#ZÉRÓOSZTÓ!	0

Forrás: TeIR, Területi Államháztartási és Közigazgatási Információs Szolgálat (TÁKISZ)

c) közfoglalkoztatás

Mórichida Község Önkormányzata 2012-ben csatlakozott az országosan elindított közmunkaprogramhoz.

2012.02.01-2012.12.31-ig; ebben a programban a településen az útszéli tuskók, cserjék, bokrok kivágása, az árkokból a tuskók, cserjék kiszedése volt a program fő célja, illetve a mezőgazdasági földutak állagának megóvása. Ehhez 10 fő közfoglalkoztatottat alkalmazott az önkormányzat.

A munkálatokhoz szükséges szerszámokat, eszközöket, úm. ásó, lapát, gereblye, fűrész, stb. a közmunkaprogram keretén belül meg tudtuk vásárolni.

A növénytermesztési programban, mely szintén 2012.02.01-2012.12.31-ig tartott, 3 fő vett részt a borsó, retek, burgonya, paprika, paradicsom, szárazbab, sárgarépa, fehérrépa, hagyma, foghagyma, zeller, cékla, paszternák, kukorica és karalábé termesztésében.

2013-2014-ben már kétfajta programmal gazdagítottuk településünket:

- 2013.07.01-2013.08.31-ig belvíz elvezető árkok kialakítása, javítása, illetve a folyamatos állagmegóvás volt a program célja. Ennek keretében talicskát, lapátokat, egyéb kézi eszközöket szerezhettünk be. 10 főt foglalkoztattunk a programban
- 2013.03.01-2014.02.28-ig a mezőgazdasági növénytermesztést burgonya, hagyma, fehérrépa, sárgarépa és bab termesztésével indítottuk, itt 2 fő közfoglalkoztatottal, akkor még viszonylag kis területen kezdtük el a programot.

2014-ben 3 fővel indítottuk május 19-től szeptember 14-ig a hosszabb időtartamú közfoglalkoztatást, ez a település útjai mellett levő faanyag szakszerű kitermelése, aprítása, vágástakarítása feladatokat foglalta magában, valamint a faluban mindenféle szemét begyűjtését és elszállítását. Fűrész, aprítógépet, kisebb szerszámokat szereztünk be a feladatok elvégzéséhez.

2015.03.02-2016.02.29-ig tartott a mezőgazdasági mintaprogram, 11 fővel termeltünk burgonyát, fehérrépát, sárgarépát, karalábét, karfiolt, mákot, paradicsomot, szárazbabot, tököt, uborkát, újhagymát és vöröshagymát. Ebben az évben a központilag kiírt 4 ütemben végezték el első ízben közfoglalkoztatottjaink a településen a parlagfű-mentesítési munkálatokat. Ezen programban önkormányzatunk a program finanszírozásából vásárolt egy Belorusz traktort 1.270.000,- Ft értékben, valamint a település gazdagodott egy 480.000,- Ft értékű fóliasátorral, amit azóta is teljes kapacitással használunk.

2016.03.02-2017.02.28-ig szintén mezőgazdasági mintaprogramot hajtottunk végre, 9 fővel dolgoztunk a kertekben és a következő terményekkel foglalkoztunk: burgonya, paradicsom,

paprika, fűszerpaprika, cseresznyepaprika, uborka, zöldborsó, dughagyma, cékla, sárgarépa, fehérrépa, káposzta, tök, mák. A program keretében lehetőségünk volt egy komplett hűtőkamra beszerzésére, melynek bruttó értéke: 1.440.000,- Ft volt.

2016.03.02-2017.02.28-ig 3 fővel indítottuk a Hosszabb időtartamú közfoglalkoztatást, melynek feladatai a településen a fűnyírás, parlagfűmentesítés, szemétszedés, a Vendel Községi Tér tisztántartása, a fából készült dolgok: asztalok, padok, kopjafák, korlátok, asztalok, padok, hirdetőtáblák, faluköszöntő táblák festése és tisztán tartása.

2017. 03.01-2018.02.28-ig 13 fővel indítottuk a mezőgazdasági mintaprogramot. A növénykultúra a következőket jelentette: retek, saláta, újhagyma, uborka, paradicsom, paprika, káposzta, karalábé, szárazbab, zöldhüvelyű bab, dughagyma, borsó, tök, sárgarépa, fehérrépa.

Ezen program keretében egy vákuum csomagológépet tudunk beszerezni bruttó 2.250.520,- Ft értékben.

2018.03.01-2019.02.28-ig tart a folyamatban levő mezőgazdasági mintaprogram. 11 főre kaptuk meg az engedélyt, és a következő terményekkel foglalkozunk: retek, saláta, újhagyma, uborka, sárgarépa, fehérrépa, fokhagyma, vöröshagyma, fűszerpaprika.

A fentiekből kitűnik, hogy önkormányzatunk élen járt a közmunkaprogramban, hiszen már az első lépésektől kezdve részt vettünk, ahol lehetett több programban is. Fontos szerepet játszott/játszik ebben, hogy településünkön viszonylag sok lakosnak nem volt munkahelye és a közfoglalkoztatás ezt a problémát némiképp megoldotta. Megbecsült munkát végeztek/végeznek és ezen idő alatt nem kellett segélyért folyamodniuk. Természetesen, akiknek időközben sikerült az elsődleges munkaerőpiacon elhelyezkedni, tőlük megváltunk, de az itt eltöltött munka megkönnyítette számukra a máshol, más munkakörben történő munkához/munkakörnyezethez való visszailleszkedést.

e) fiatalok foglalkoztatását és az oktatásból a munkaerőpiacra való átmenetet megkönnyítő programok a településen; képzéshez, továbbképzéshez való hozzáférésük

A fiatalok tanulmányaik befejezése után az oktatásból a munkaerőpiacra való átmenetet megkönnyítő programokhoz a Győr-Moson-Sopron Megyei Kormányhivatal Foglalkoztatási Főosztálya által jutnak, regisztrációjukat követően. A továbbképzésekről, illetve az azon részt vevő személyekről az önkormányzatnak nem áll adat a rendelkezésére.

f) munkaerő-piaci integrációt segítő szervezetek és szolgáltatások feltérképezése (pl. felnőttképzéshez és egyéb munkaerő-piaci szolgáltatásokhoz való hozzáférés, helyi foglalkoztatási programok)

A helyi foglalkoztatási programon keresztül minden évben zajlik felnőttképzési program, melyet a Foglalkoztatási Főosztály szervez, melyhez az Önkormányzat helyben biztosítja az oktatás feltételeit.

g) mélyszegénységben élők és romák települési önkormányzati saját fenntartású intézményekben történő foglalkoztatása

Az önkormányzati intézményekben nem foglalkoztatunk mélyszegénységben élőket és romákat, tekintettel arra, hogy településünkön a legutóbbi népszámlálás során senki nem vallotta romának magát, a mélyszegénységben élőket pedig évek óta a START Kistérségi Közmunkaprogram foglalkoztatja.

h) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén

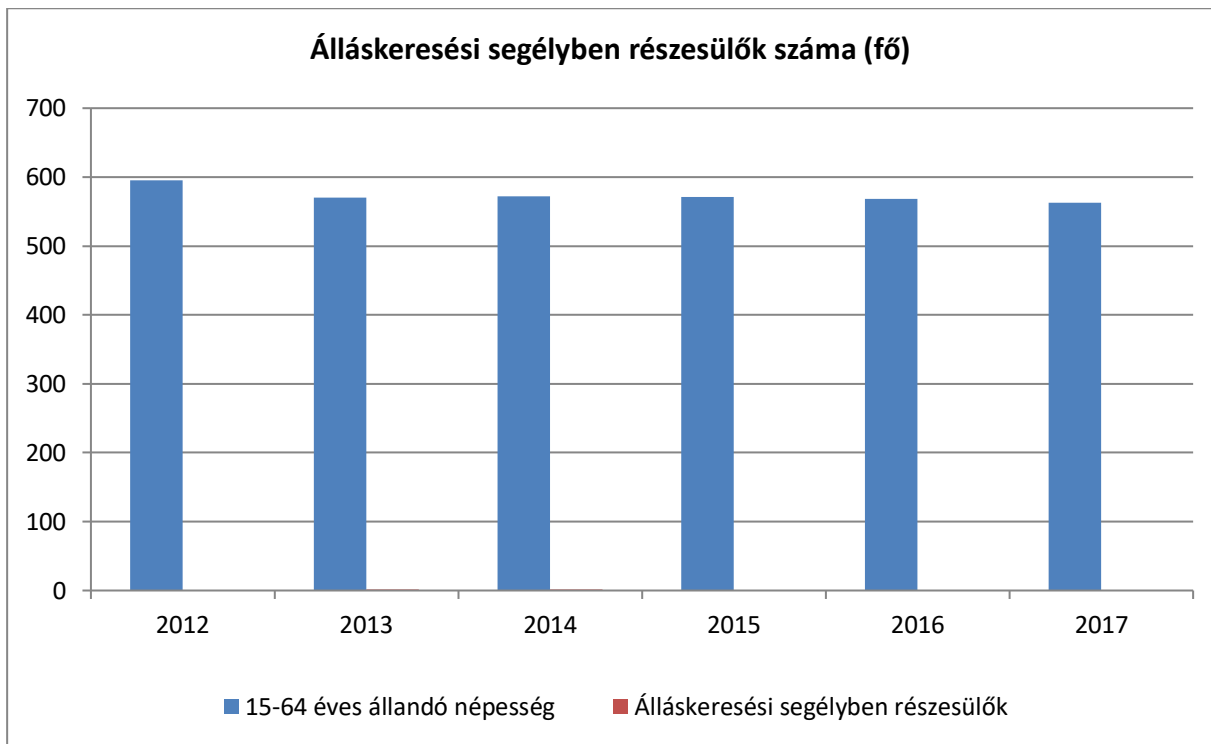
Nincs információnk ilyen esetekről.

3.3 Pénzbeli és természetbeni szociális ellátások, aktív korúak ellátása, munkanélküliséghez kapcsolódó támogatások

3.3.1. számú táblázat - Álláskeresői segélyben részesülők száma

Év	15-64 év közötti állandó népesség száma (TS 0803 és TS 0804 összesen)	Álláskeresői segélyben részesülők (fő) - (TS 1101)	Álláskeresői segélyben részesülők %
2012	595	1	0,2%
2013	570	1,25	0,2%
2014	572	1,5	0,3%
2015	571	1	0,2%
2016	568	1	0,2%
2017	563	1	0,2%

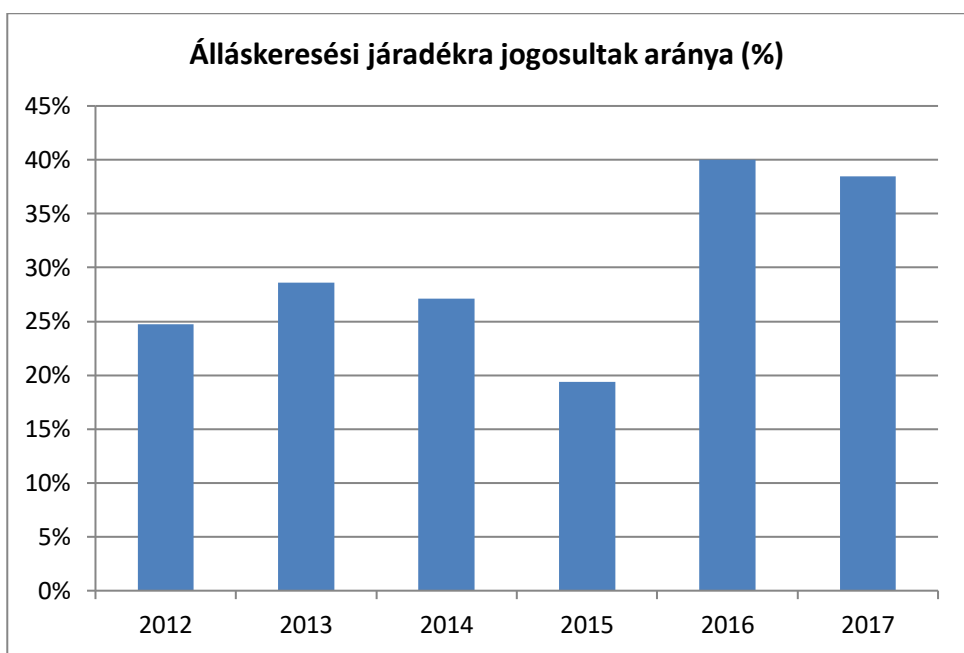
Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

3.3.2. számú táblázat - Járadékra jogosult regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott állás keresők száma

Év	Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott állás keresők száma (TS 1301)	Álláskeresési járadékra jogosultak (TS 1201)	
	Fő	Fő	%
2012	25	6,25	24,8%
2013	21	6	28,6%
2014	12	3,25	27,1%
2015	8	1,5	19,4%
2016	5	2	40,0%
2017	3	1,25	38,5%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

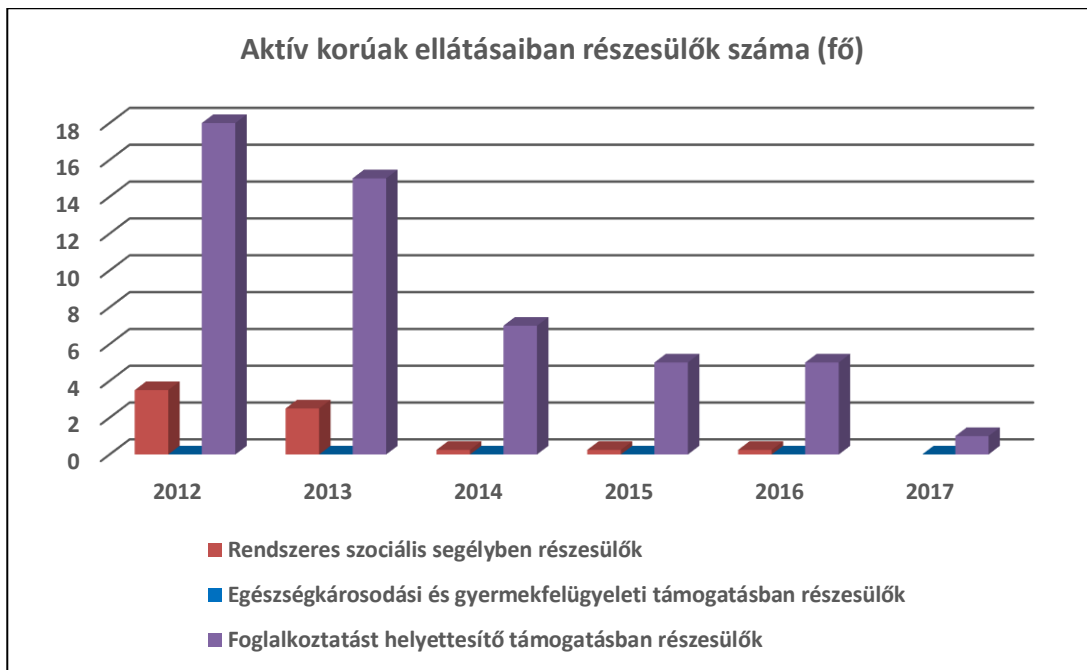

Az álláskeresési segélyben részesülők száma hosszú évek óta elenyésző, tekintettel arra, hogy az ország ezen térségében az utóbbi években jellemző a munkaerő-hiány. Ennek okait fentebb már ismertettem. Ugyanez a tendencia figyelhető meg a 3.3.3 számú táblázat soraiban, melyből – ismerve a települési önkormányzat mezőgazdasági mintaprogramját – látható, hogy mint a munkanélküliek, mind az ellátásban részesülő munkanélküliek száma jelentősen csökkent.

3.3.3. számú táblázat - Aktív korúak ellátása - Rendszeres szociális segélyben, egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatásban, valamint foglalkoztatást helyettesítő támogatásban részesítettek száma

Év	Rendszeres szociális segélyben részesített regisztrált munkanélküliek száma (negyedévek átlaga) - TS 1401 (2015. február 28-tól az ellátás megszűnt, vagy külön vált EGYT-re és FHT-ra)	Egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatásban részesülők átlagos száma 2015. márc. 1-től érvényes módszertan szerint (TS 5401)		Foglalkoztatást helyettesítő támogatásban részesítettek átlagos havi száma (2015. március 01-től az ellátásra való jogosultság megváltozott)	
	Fő	Fő	15-64 évesek %-ában	Fő	Munkanélküliek %-ában
2012	3,5	0	0,59%	18	71,29%
2013	2,5	0	0,44%	15	71,43%
2014	0,25	0	0,04%	7	58,33%
2015	0,25	0	0,04%	5	64,52%
2016	0,25	0	0,04%	5	100,00%
2017	0	0	0,00%	1	30,77%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

3.6.1. számú táblázat – Orvosi ellátás

Év	Felnőttek és gyermekek részére szervezett háziorvosi szolgálatok száma (TS 4401)	Csak felnőttek részére szervezett háziorvosi szolgáltatások száma (TS 4301)	A házi gyermekorvosok által ellátott szolgálatok száma (TS 4501)
2012	1	0	0
2013	1	0	0
2014	1	0	0
2015	1	0	0
2016	1	0	0
2017	1	0	0

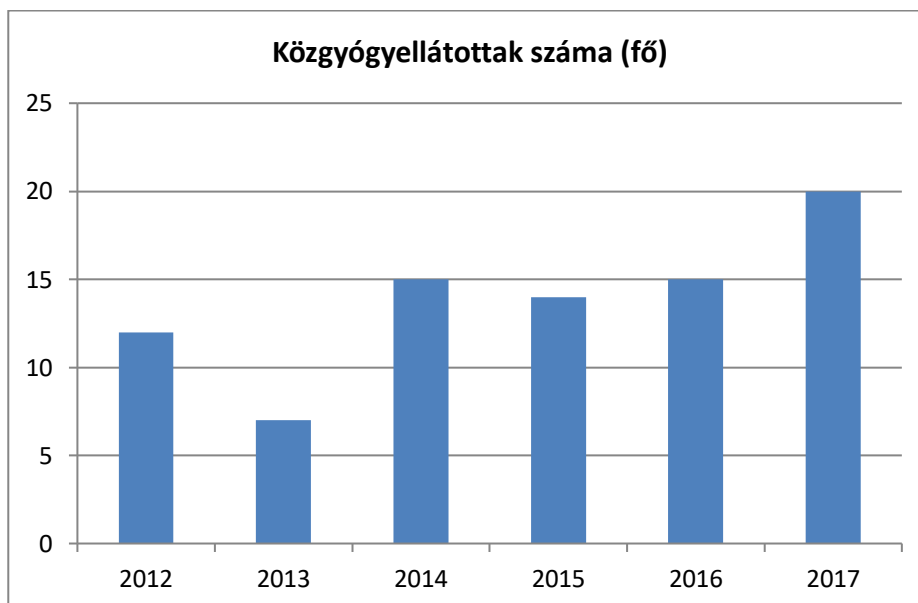
Forrás: TeIR, KSH Tstar

A településen évtizedek óta vegyes háziorvosi körzet látja el az egészségügyi alapellátás feladatait. Arra vonatkozó adat, hogy a háziorvoshoz bejelentkezettek szám közül hány fő a településen állandó lakcímmel rendelkezők száma pontos adat nincs, de jellemző a szabad orvosválasztásnak köszönhetően, hogy különösen a 18-64 év közötti lakosság az, aki a szomszédos településen veszi igénybe az egészségügyi alapellátást. A védőnő által szervezett „Egészség hét” állandó előadója a háziorvos, aki hasznos tanácsokkal látja el a programra érkezőket. A Győr-Moson-Sopron Megyei Kormányhivatal Népegészségügyi Osztálya által szervezett szűrőprogramokat az önkormányzat támogatja.

3.6.2. számú táblázat - Közgyógyellátási igazolvánnyal rendelkezők száma

Év	Közgyógyellátási igazolvánnyal rendelkezők száma (TS 5601)
2012	12
2013	7
2014	15
2015	14
2016	15
2017	20

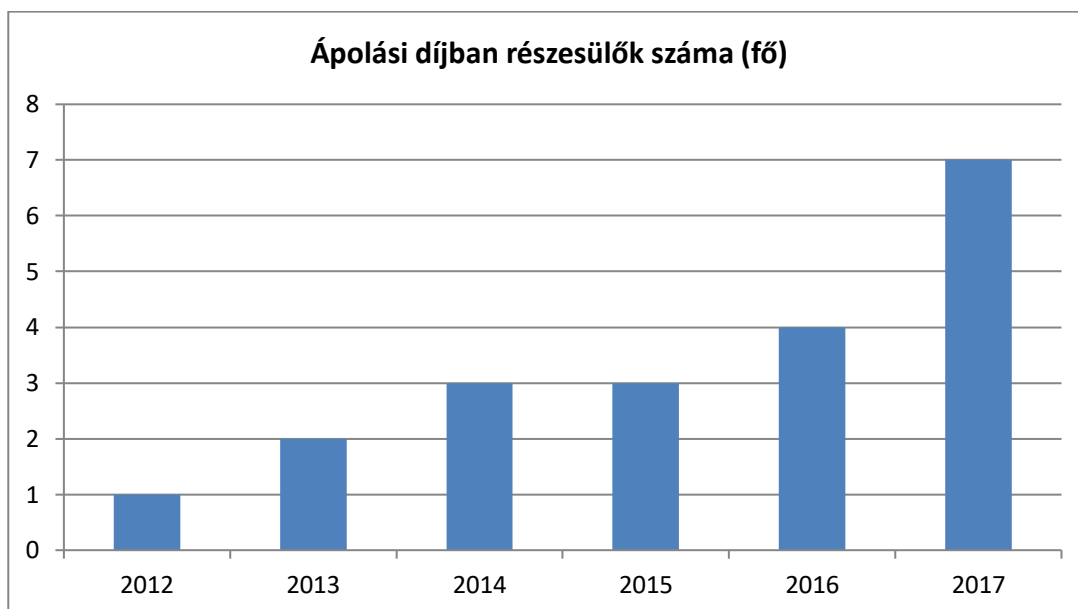
Forrás: TeIR, KSH Tstar

3.6.3. számú táblázat - Ápolási díjban részesítettek száma

Év	Ápolási díj, alanyi jogon: támogatásban részesítettek évi átlagos száma (TS 5901)	Ápolási díj, méltányossági alapon: támogatásban részesítettek évi átlagos száma (TS 5902)	Összesen
2012	1	0	1
2013	2	0	2
2014	3	0	3
2015	3	0	3
2016	4	0	4
2017	7	0	7

Forrás: TeIR, KSH Tstar

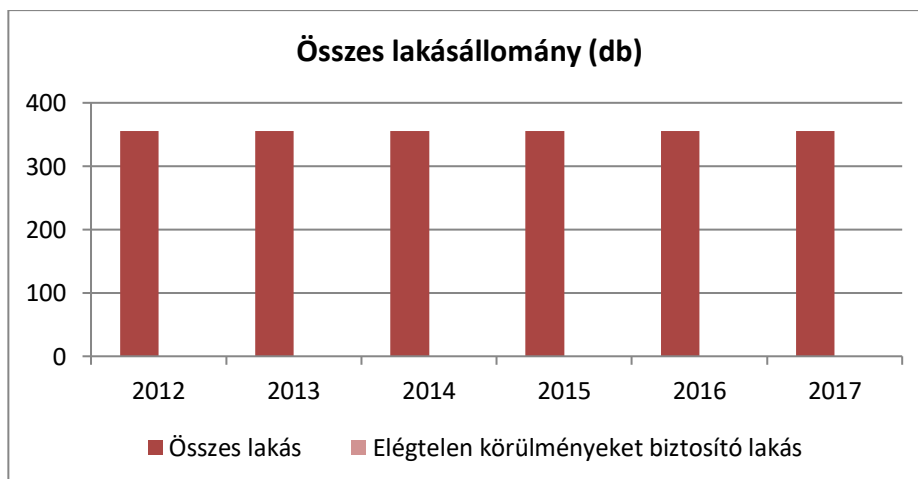
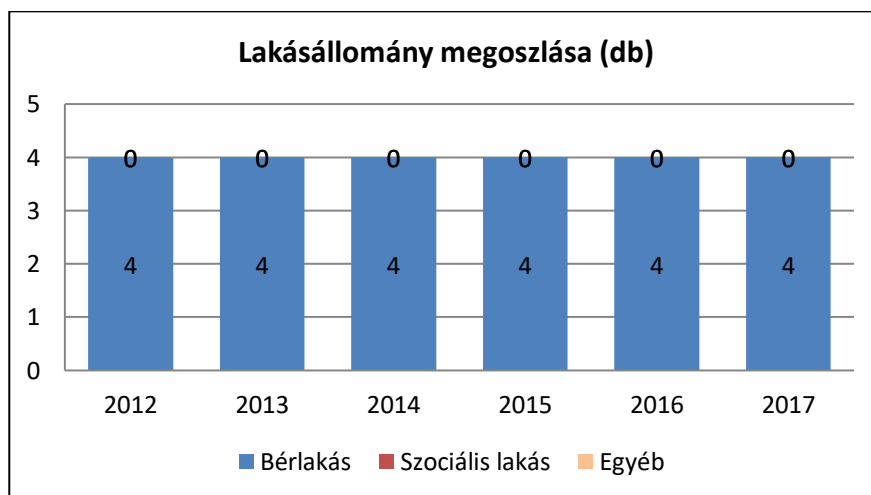
3.4 Lakhatás, lakáshoz jutás, lakhatási szegregáció

E fejezetben a lakhatáshoz kapcsolódó területet elemezzük, kiemelve a bérlakás-állományt, a szociális lakhatást, az egyéb lakáscélra nem használt lakáscélú ingatlanokat, feltárva a településen fellelhető elégtelen lakhatási körülményeket, veszélyeztetett lakhatási helyzeteket és hajléktalanságot, illetve a lakhatást segítő támogatásokat. E mellett részletezzük a lakhatásra vonatkozó egyéb jellemzőket, elsősorban a szolgáltatásokhoz való hozzáférést.

3.4.1. számú táblázat - Lakásállomány

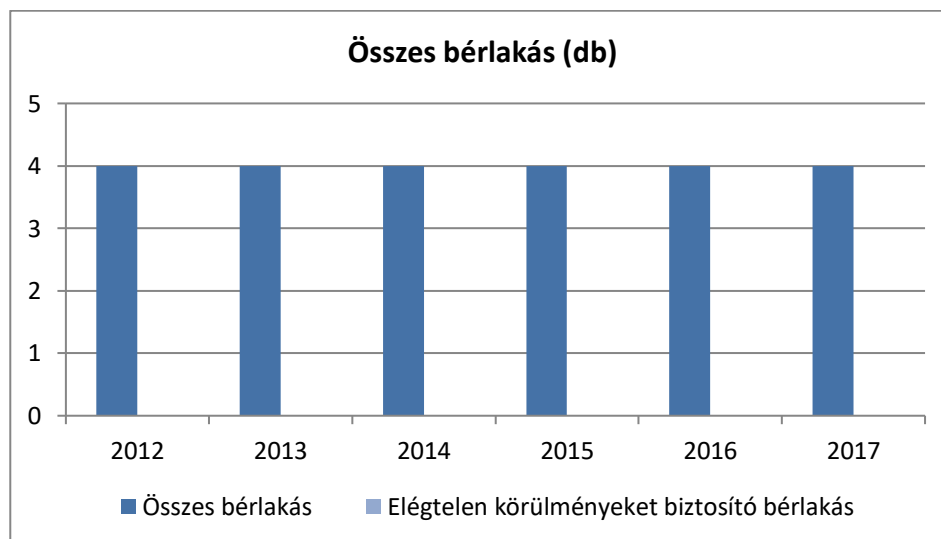
Év	Lakásállomány (db) (TS 4201)	Ebből lakhatási körülményeket biztosító lakások száma	elégtelen lakások	Bérlakás állomány (db)	Ebből elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakások száma	Szociális lakásállomány (db)	Ebből elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakások száma	Egyéb lakáscélra használt nem lakáscélú ingatlanok (db)	Ebből elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakások száma
2012	355	0		4	0	0	0	0	0
2013	355	0		4	0	0	0	0	0
2014	355	0		4	0	0	0	0	0
2015	356	0		4	0	0	0	0	0
2016	356	0		4	0	0	0	0	0
2017	356	0		4	0	0	0	0	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar, önkormányzati adatok

Az évek óta stagnáló lakásállomány többsége a 70-es, 80-as években épült, felújításra szorul. Az idős tulajdonosok halálát követően fiatal párok, házaspárok vásárolják meg az ingatlanokat, melyet a legtöbb esetben felújítanak, növelve ezzel az ingatlan komfortját, élettartamát. A helyi esélyegyenlőségi terv készítésének időpontjában kezdett élénkülni a lakásépítés, mely a következő 5 éves HEP készítésekor fog realizálódni. A családpolitikai intézkedéseken túlmenően, az önkormányzat letelepedést segítő intézkedése, illetve a viszonylag alacsonyabb telekárak teszik vonzóvá a települést.

a) bérlakás-állomány

Az önkormányzat tulajdonában jelenleg 4 ingatlan van, melyek különböző állapotban vannak. Valamennyi ingatlan bérbe van adva hosszabb távra.

b) szociális lakhatás

A településen nincsen szociális bérlakás.

c) egyéb lakáscélra használt nem lakáscélú ingatlanok

A településen nincsenek ilyen ingatlanok.

e) lakhatást segítő támogatások

Az önkormányzat első lakáshoz jutók támogatása jogcímen járul hozzá a településen letelepedni szándékozó fiatal párok életkezdéséhez. Ez a támogatási forma jövedelemhatárra tekintet nélkül állapítható meg, vissza nem térítendő, ugyanakkor csak az első lakás megvásárlását/felújítását támogatja.

A lakhatási feltételeket a lakásfenntartási támogatásokkal segíti az önkormányzat. A lakásfenntartási támogatás a szociálisan rászorult személyeknek, családoknak az általuk lakott lakás vagy nem lakás céljára szolgáló helyiség fenntartásával kapcsolatos rendszeres kiadásaik viseléséhez nyújtott hozzájárulás.

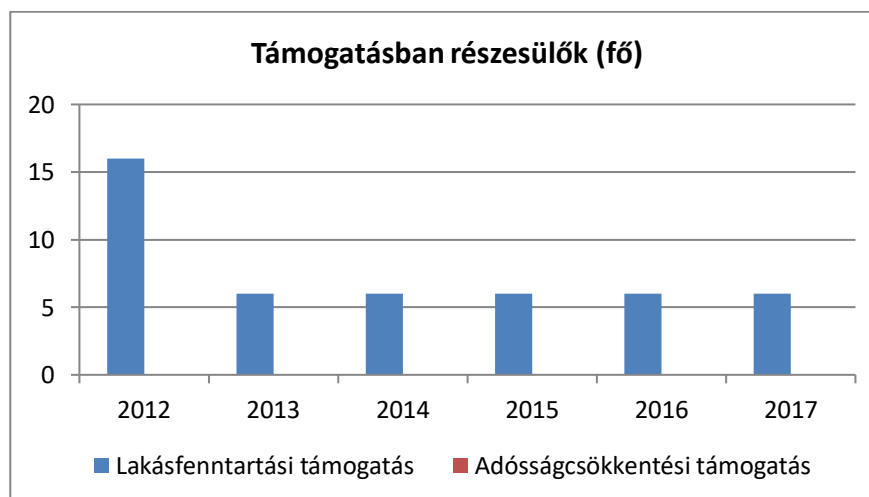
A lakásfenntartási támogatást egy évre kell megállapítani.

Lakásfenntartási támogatás ugyanazon lakásra csak egy jogosultnak állapítható meg, függetlenül a lakásban élő személyek és háztartások számától

3.4.2. számú táblázat - Lakásfenntartási és adósságcsökkentési támogatásban részesülők száma

Év	Lakásfenntartási támogatásban részesített személyek száma (TS 6001)	Adósságcsökkentési támogatásban részesítettek száma (TS 6101)
2012	16	0
2013	6	0
2014	6	0
2015	6	0
2016	6	0
2017	6	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar, önkormányzati adatok

A lakásfenntartási támogatásban részesülők számának jelentős csökkenésének egyik oka, az ellátási forma megváltozott igénylési rendje, valamint a munkanélküliség csökkenése.

f) eladósodottság

A túlzott eladósodottság miatt egy családnak van árverés alatt az ingatlanja.

g) lakhatás egyéb jellemzői: külterületeken és nem lakóövezetben elhelyezkedő lakások, minőségi közszolgáltatásokhoz, közműszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez való hozzáférés bemutatása

Külterületen és nem lakóövezetben elhelyezkedő lakás célra használt boros pincék található Mórchida szőlőhegyben, ahol két család lakik életvitelszerűen. A pincesoron villany és a vezetékes ivóvíz, továbbá a szervezett szemétszállítás biztosított. A közösségi közlekedéshez való hozzáférés néhány száz méteren belül biztosított.

3.5 Telepek, szegregátumok helyzete

a) a telep/szegregátum mint lakókörnyezet jellemzői (kiterjedtsége, területi elhelyezkedése, megközelíthetősége, lakásállományának állapota, közműellátottsága, közszolgáltatásokhoz való hozzáférés lehetőségei, egyéb környezet-egészségügyi jellemzői stb.)

Telepek, szegregátumok nincsenek a településen.

b) a telepen/szegregátumokban élők száma, társadalmi problémák szempontjából főbb jellemzői (pl. életkori megoszlás, foglalkoztatottsági helyzet, segélyezettek, hátrányos, halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek aránya, stb.)

Telepek, szegregátumok nincsenek a településen.

c) szegregációval veszélyeztetett területek, a lakosság területi átrendeződésének folyamatai

Telepek, szegregátumok nincsenek a településen.

3.6 Egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés

a) az egészségügyi alapszolgáltatásokhoz, szakellátáshoz való hozzáférés

Az egészségügyi alapellátás része:

1. házi orvosi ellátás, házi gyermekorvosi ellátás
2. fogorvosi alapellátás,
3. alapellátáshoz kapcsolódó ügyeleti ellátás,

4. védőnői ellátás,

5. iskola-egészségügyi ellátás.

A községben a házi orvosi és házi gyermekorvosi ellátást az orvos vállalkozóként látja el vegyes körzetben. A település a Védőnői Szolgálat központja.

A településünk társulásban biztosítja az alapellátáshoz kapcsolódó ügyeleti ellátást. A fogorvosi alapellátás Tét településen vehető igénybe. Szakellátás Győrben, illetve a Téli Gyógyítóházban működik.

Az egészségügyi helyzet mutatói közül pontos információval nem rendelkezünk.

b) prevenció és szűrőprogramokhoz (pl. népegészségügyi, koragyermekkor kötelező szűrésekhez) való hozzáférés

Településünkön a tüdőszűrő vizsgálat 2016. évig szűrőbuszokkal volt biztosított, a többi szakosított szűrővizsgálatokra Győrbe illetve Tétre kell utazni, melyhez az Önkormányzat segítséget biztosít. A koragyermekkor kötelező szűréseket a védőnő illetve a házi orvos helyben elvégzi

c) fejlesztő és rehabilitációs ellátáshoz való hozzáférés

A fejlesztő és rehabilitációs ellátások hozzáférése Győrben illetve Téten biztosított.

d) közétkeztetésben az egészséges táplálkozás szempontjainak megjelenése

A helyi óvoda konyhán biztosítjuk a közétkeztetés jogszabályban előírt egészséges táplálkozáshoz szükséges szempontjait. Mivel a konyha az önkormányzat által megtermelt, zömében primőr árut használja fel alapanyagként, így megfelelő mennyiségű és minőségű zöldségáru kerül az ételekbe/ az ételek mellé.

e) sportprogramokhoz való hozzáférés

A falu sportpályáján illetve a tenispályán biztosított a lakosság számára a sport programok hozzáférése. A napjainkban egyre népszerűbb kocogás és futás a környező mezőgazdasági utakon, illetve a Rába és Marcal-töltésen biztosított. Egyre többen választják a sétát, a túrázást, mint aktív kikapcsolódási lehetőséget. Ehhez kiépített és jelzésekkel ellátott turistaút is rendelkezésre áll. Az Általános Iskolában heti rendszerességgel végeznek aerobik tevékenységet a lányok, asszonyok. Bár nem kimondottan sporttevékenység, mégis ide sorolnám a Boróka Táncsoport és a Country Club edzéseit, próbáit is, melyeknek a Kultúrház biztosít ingyenes lehetőséget. A településen aktív „Öregfiúk” labdarúgó csapat is működik.

f) személyes gondoskodást nyújtó szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés

A személyes gondoskodás keretében az Önkormányzat biztosítja a szociális étkeztetést, a Téli Kistérség Sokoróaljai Önkormányzatai által fenntartott intézmény pedig a gyermekjóléti-és családsegítő ellátást, valamint házi segítségnyújtást.

g) hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése a szolgáltatások nyújtásakor

Hátrányos megkülönböztetés eseteiről nincs tudomásunk.

h) pozitív diszkrimináció (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások) a szociális és az egészségügyi ellátórendszer keretein belül

Diszkrimináció eseteiről nincs tudomásunk.

3.7 Közösségi viszonyok, helyi közelet bemutatása

a) közösségi élet színterei, fórumai

Közösségi élet színterei a településen az évente megrendezendő falunap, a Vendel napi búcsú, a szüreti felvonulás, idősek napja, adventi gyertyagyújtási ünnepség sorozat, karácsonyváró ünnepség, farsang, játékonysági bálók.

b) közösségi együttélés jellemzői (pl. etnikai konfliktusok és kezelésük)

Nem jellemző a településen az etnikai konfliktus.

c) helyi közösségi szolidaritás megnyilvánulásai (adományozás, önkéntes munka stb.)

A településen a középiskolás diákok végeznek önkéntes munkát az Óvodában illetve az Önkormányzatnál. Az adományozás egy-egy család nehéz helyzetbe jutása esetén példaértékű.

3.8 A roma nemzetiségi önkormányzat célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége, partnersége a települési önkormányzattal

Nem áll rendelkezésünkre adat arra vonatkozóan, hogy Mórachidán hány fő vallja magát roma nemzetiséghez tartozónak. A településen roma nemzetiségi önkormányzat nem működik.

3.9 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
A munkanélküliek közül nem mindenki regisztráltatja magát a Foglalkoztatási Főosztályon, így elesik bizonyos támogatásoktól, illetve pl. az önkormányzat közmunkaprogramjában sem tud részt venni.	Tájékoztatás, információk elérhetővé tétele a munkanélkülieknek adható támogatásokról – személyre szóló prospektusok kiküldése-

4. A gyermekek helyzete, esélyegyenlősége, gyermekszegénység

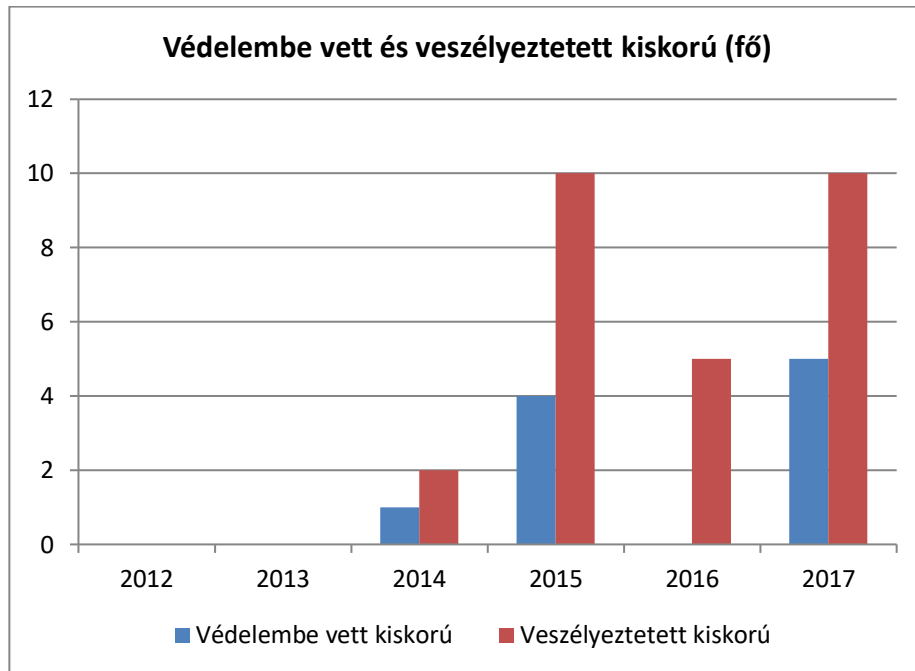
4.1. A gyermekek helyzetének általános jellemzői (pl. gyermekek száma, aránya, életkori megoszlása, demográfiai trendek stb.)

a) veszélyeztetett és védelembe vett, hátrányos helyzetű, illetve halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek, valamint fogyatékossgal élő gyermekek száma és aránya, egészségügyi, szociális, lakhatási helyzete: mind a védelembe vett, mind a veszélyeztetett kiskorúak száma emelkedést mutat, mely két-három családot érint. A gyermekjóléti szolgálat családgondozója heti rendszerességgel segít problémáik megoldásában.

4.1.1. számú táblázat - Védelembe vett és veszélyeztetett kiskorú gyermekek száma

Év	Védelembe vett kiskorú gyermekek száma december 31-én (TS 3001)	Veszélyeztetett kiskorú gyermekek száma december 31-én (TS 3101)
2012	0	0
2013	0	0
2014	1	2
2015	4	10
2016	0	5
2017	5	10

Forrás: TeIR, KSH Tstar

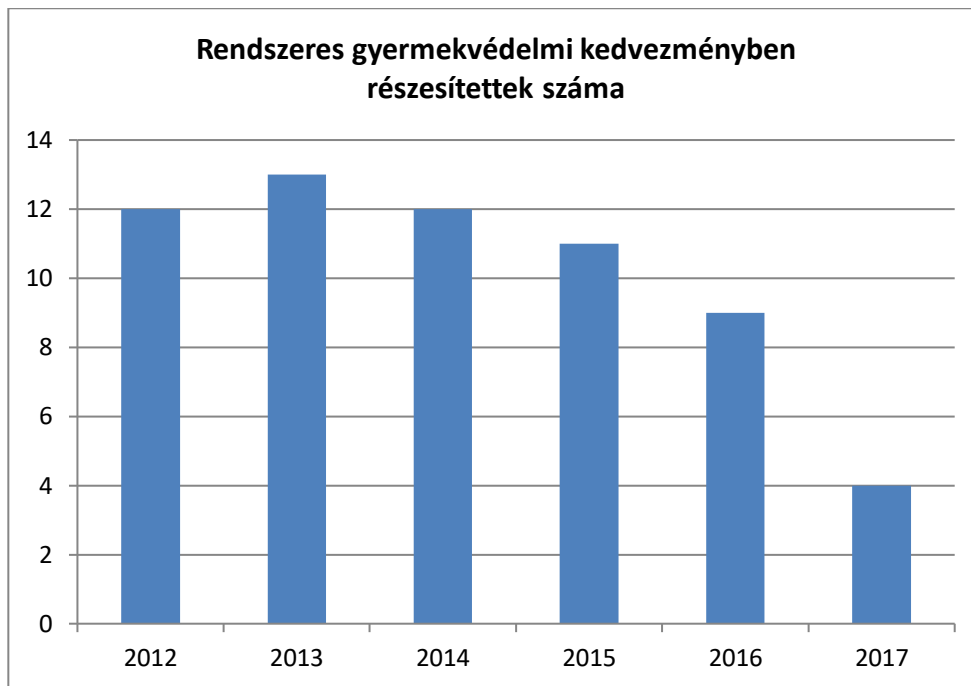

b) rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek száma

4.1.2. számú táblázat - Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek évi átlagos száma

Év	Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek évi átlagos száma (TS 5801)
2012	12
2013	13
2014	12
2015	11
2016	9
2017	4

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülők számának csökkenése a munkanélküliség csökkenésével mutat párhuzamot, annak egyenes következménye.

c) gyermek jogán járó helyi juttatásokban részesülők száma, aránya

Az önkormányzat – saját hatáskörében – olyan helyi juttatások megállapítására is jogosult, melyet törvény nem ír kötelező feladatként elő számára. Mórighida Önkormányzata külön támogatást nem állapított meg a gyermekes családoknak. Amennyiben erre igény mutatkozna, az önkormányzat kész arra, hogy lehetőségeit mérlegelve támogatási formát állapítson meg. Ez a juttatási forma is a rendszeres gyermekvédelmi támogatások jogosultságához kötődik

d) kedvezményes iskolai étkeztetésben részesülők száma, aránya

A kedvezményes iskolai étkeztetés biztosított az arra rászorulóknak részére az óvoda konyháról.

e) magyar állampolgársággal nem rendelkező gyermekek száma, aránya

A településen nem él magyar állampolgársággal nem rendelkező gyermek.

4.2 Szegregált, telepszerű lakókörnyezetben élő gyermekek helyzete, esélyegyenlősége

A településen nincs szegregált, települészerű lakókörnyezet.

4.3 A hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű, valamint fogyatékkal élő gyermekek szolgáltatásokhoz való hozzáférése

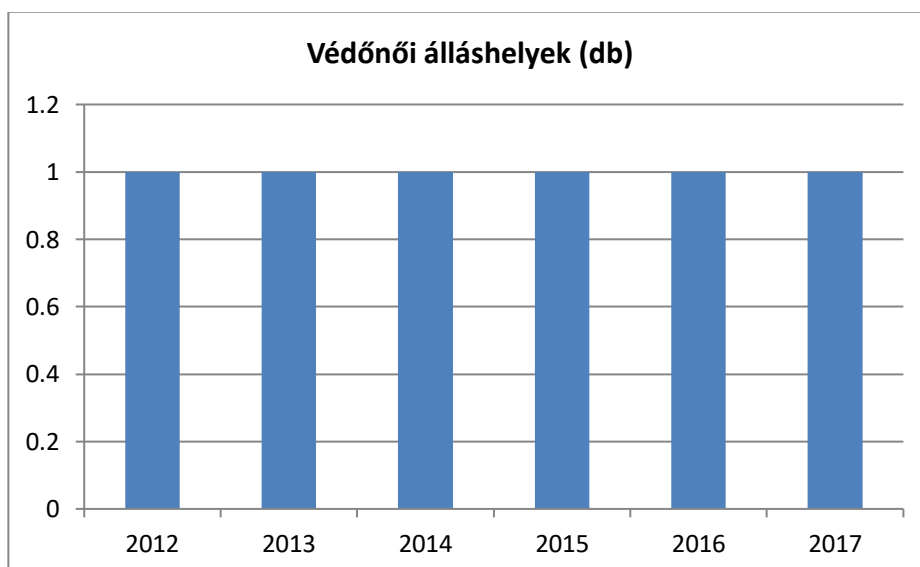
a) védőnői ellátás jellemzői (pl. a védőnő által ellátott települések száma, egy védőnőre jutott ellátott, betöltetlen státuszok): Mórighidai központtal működik a 9 települést ellátó védőnői

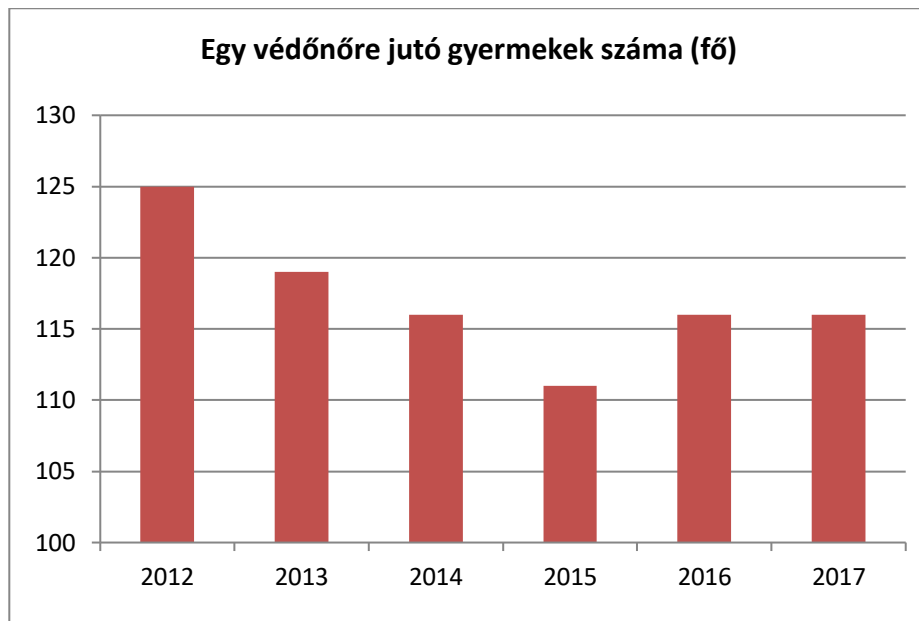
szolgálat. A kistelepülések között Mórchida állandó lakossága 200-300 %-al magasabb a többi településétől, így egyértelmű, hogy ez a település a központja a szolgáltatnak. Mivel a szakirányú végzettséggel rendelkező védőnő a településen lakik évtizedek óta, így betöltetlen státusz nincs, a szakmában eltöltött munkaviszonya miatt jellemző, hogy a környezetben helyettesítési feladatokat lát el. Sajnos az egy védőnőre jutó gyermekek száma évek óta nem emelkedik.

4.3.1. számú táblázat – Védőnői álláshelyek száma

Év	Betöltött védőnői álláshelyek száma (TS 3201)	Egy védőnőre jutó gyermekek száma
2012	1	125
2013	1	119
2014	1	116
2015	1	111
2016	1	116
2017	1	116

Forrás: TeIR, KSH Tstar, önkormányzati adatgyűjtés

b) gyermekorvosi ellátás jellemzői (pl. házi gyermekorvoshoz, gyermek szakorvosi ellátáshoz való hozzáférés, betöltetlen házi gyermekorvosi praxisok száma)

A gyermekorvosi rendelés havonta kijáró gyermekorvossal megoldott, a szakorvosi ellátás Győrben érhető el. Betöltetlen házi orvosi praxis nincs.

4.3.2. számú táblázat – Gyermekorvosi ellátás jellemzői

Év	Betöltetlen felnőtt házi orvosi praxis/ok száma	Házi orvos által ellátott személyek száma	Gyermekorvos által ellátott gyerekek száma	Felnőtt házi orvos által ellátott gyerekek száma	Házi gyermekorvosok száma (TS 4601)
2012	0	6409	0	396	0
2013	0	6503	0	402	0
2014	0	7502	0	399	0
2015	0	6540	0	421	0
2016	0	6501	0	417	0
2017	0	6500	0	390	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar, önkormányzati adatgyűjtés

c) 0–7 éves korúak speciális (egészségügyi-szociális-oktatási) ellátási igényeire (pl. korai fejlesztésre, rehabilitációra) vonatkozó adatok

A 0-7 éves korúak speciális ellátási igényeire vonatkozó korai fejlesztési igényeik alapján a Téli Kistérség Sokoróaljai Önkormányzatának Többcélú Társulása által fenntartott Rábaszentmihályon működtetett szakellátáson vehető igénybe. Településünkön nincs ilyen ellátásra szoruló kisgyermek.

4.3.3. számú táblázat - Bölcsődék és bölcsődébe beíratott gyermekek száma

Év	Önkormányzati bölcsődék száma (TS 4801)	Bölcsődébe beírt gyermekek száma (TS 4701)	Szociális szempontból felvett gyerekek száma (munkanélküli szülő, veszélyeztetett gyermek, nappali tagozaton tanuló szülő)	Nem önkormányzati bölcsődék száma (munkahelyi, magán stb.)
2012	0	0	0	0
2013	0	0	0	0
2014	0	0	0	0
2015	0	0	0	0
2016	0	0	0	0
2017	0	0	0	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatgyűjtés

4.3.4. számú táblázat - Bölcsődében és családi napköziben engedélyezett férőhelyek száma

Év	Működő (összes) bölcsődei férőhelyek száma	Működő, önkormányzati bölcsődei férőhelyek száma	Egyéb, nem önkormányzati bölcsődei (munkahelyi, magán stb.) férőhelyek száma	Családi napköziben engedélyezett férőhelyek száma (december 31-én) (TS 4901)
2012	0	0	0	0
2013	0	0	0	0
2014	0	0	0	0
2015	0	0	0	0
2016	0	0	0	0
2017	0	0	0	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Intézményi

Településünkön bölcsődei csoport nem működik, tekintettel arra, hogy jogszabályban előírt igényrel még egy szülő sem jelentkezett az önkormányzatnál. Az önkormányzat által fenntartott Napközi-otthonos Óvoda 2,5 éves kortól fogadja a kisgyermeket. Az önkormányzat a közeli Tét Város Önkormányzatával kötött feladat-ellátási szerződést, mely alapján a bölcsődés korú gyermekek igénybe vehetik az ellátást a város által fenntartott intézményben.

4.4.2. számú táblázat - Óvodai nevelés adatai

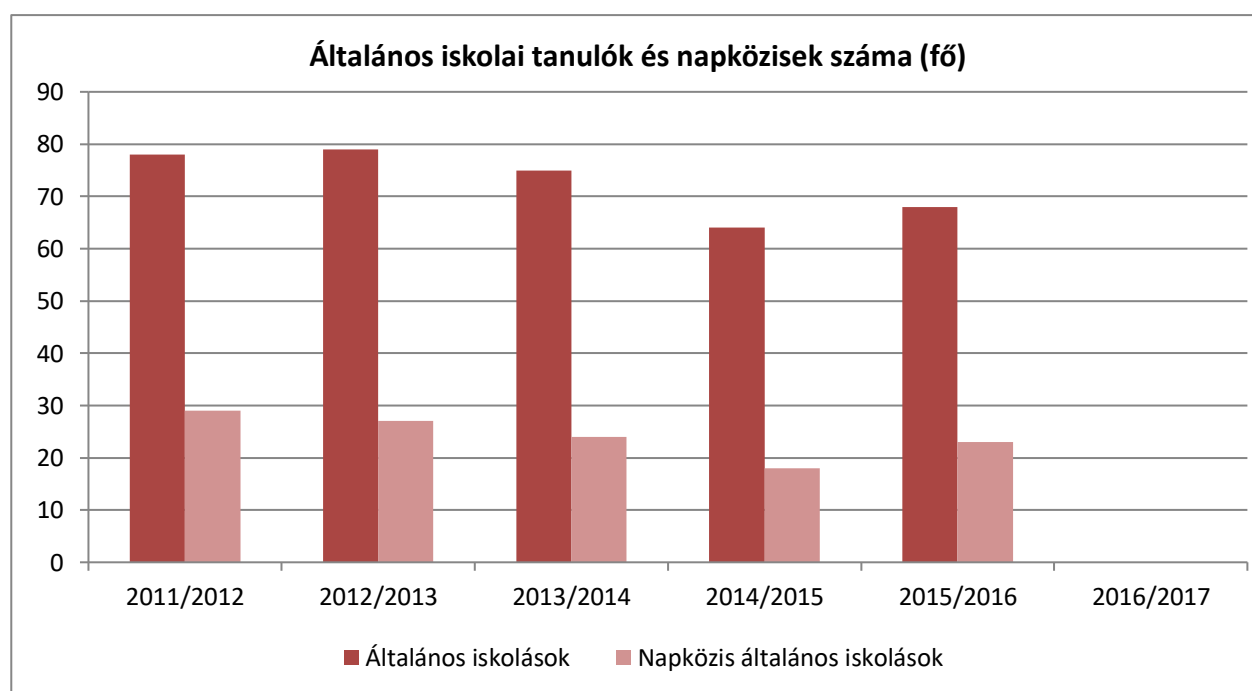
Év	3-6 éves korú gyermekek száma	Óvodai gyermekcsoportok száma - gyógypedagógiai neveléssel együtt (TS 2401)	Óvodai férőhelyek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 2801)	Óvodai feladatellátási helyek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 2701)	Óvodába beírt gyermekek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 2601)	Óvodai gyógypedagógiai gyermekcsoportok száma (TS 2501)
2012	22	2	50	1	37	0
2013	27	2	50	1	39	0
2014	22	2	50	1	42	0
2015	27	2	50	1	33	0
2016	30	2	50	1	35	0
2017	24	2	50	1	33	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatgyűjtés

A Napközi-otthonos Óvoda 50 férőhelye hosszú évek óta nem működik teljes kihasználtsággal, a gyermeklétszám csökkenő tendenciát mutat. Ez nyilvánvaló, hiszen az egy védőnőre jutó gyermekek számának csökkenése maga után vonja az egyre csökkenő óvodai létszámot, valamint évente egy-két esetben a szülők nem az állandó lakóhely szerinti intézménybe, hanem jellemzően a munkahelyükhöz közel íratják be gyermeküket óvodába. Az intézmény megtartása különösen fontos az önkormányzatnak, így meg kell találni az intézményben rejlő erősségeket, illetve lehetőségeket, melyet folyamatosan publikálni kell.

4.4.7. számú táblázat - Általános iskolában tanulók száma, általános iskolai napközis tanulók száma

Tanév	Általános iskola 1-4. évfolyamon tanulók száma (gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 1801)	Általános iskola 5-8. évfolyamon tanulók száma (gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 1901)	Általános iskolások száma	Napközis általános iskolai tanulók száma a nappali oktatásban (iskolaotthonos tanulókkal együtt) (TS 1701)	
	fő	fő	fő	fő	%
2011/2012	43	35	78	29	37,2%
2012/2013	37	42	79	27	34,2%
2013/2014	31	44	75	24	32,0%
2014/2015	24	40	64	18	28,1%
2015/2016	33	35	68	23	33,8%
2016/2017			0		#ZÉRÓOSZTÓ!

Teljesen egyértelmű, hogy az általános iskolai tanulók száma is csökkent az elmúlt években. Ez, az alacsony gyermeklétszámon túl annak is köszönhető, hogy „szabad iskolaválasztás” van Magyarországon, így több szülő sem a körzeti általános iskolába veszi igénybe gyermeke számára a közoktatást.

d) gyermekjóléti alapellátás

Téti Kistérség Sokoróaljai Önkormányzatainak Többcélú Társulása által fenntartott gyermekjóléti szolgálat működik a településen, amely hetente tart ügyfélfogadást

4.4.8. számú táblázat - Általános iskolák adatai: osztályok, gyógypedagógiai osztályok, feladatellátási helyek

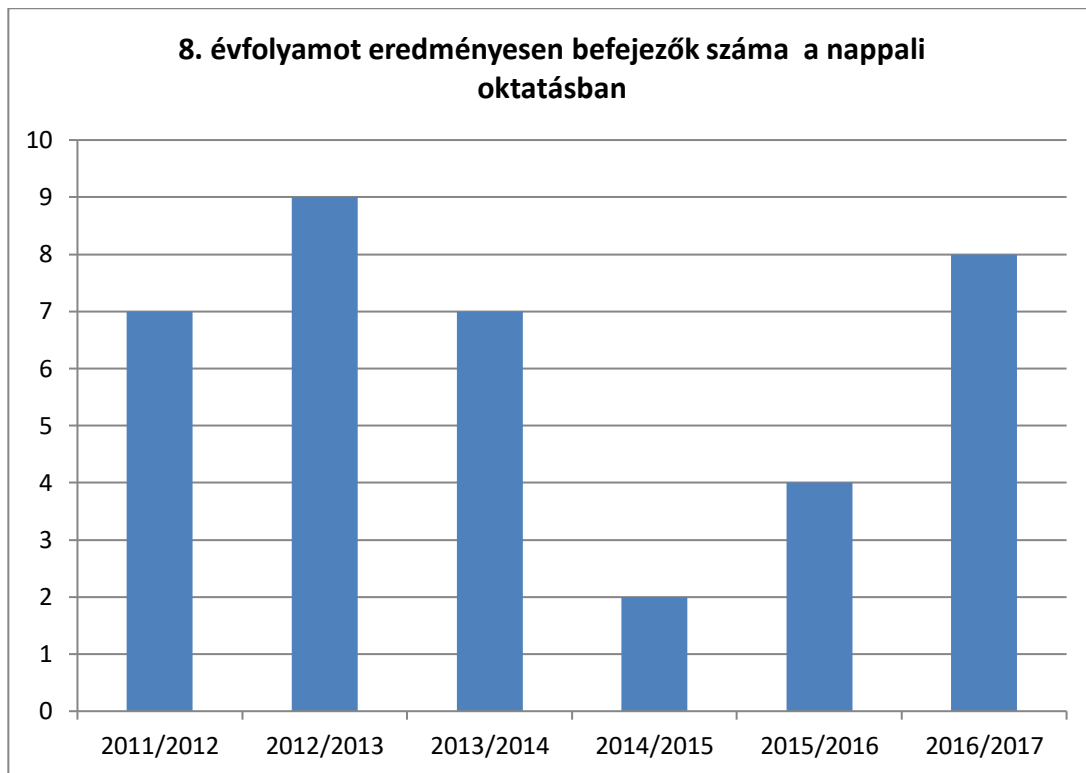
Tanév	Az általános iskolai osztályok száma a gyógypedagógiai oktatásban (a nappali oktatásban) (TS 2101)	Az általános iskolai osztályok száma (a gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 2201)	Általános iskolai feladatellátási helyek száma (gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 2001)
	1-8 évfolyamon összesen	1-8 évfolyamon összesen	db
2011/2012	0	4	1
2012/2013	0	4	1
2013/2014	0	4	1
2014/2015	0	4	1
2015/2016	0	4	1
2016/2017	0	4	1

Forrás: TeIR, KSH Tstar

4.4.12. számú táblázat - A 8. évfolyamot eredményesen befejezettek a nappali oktatásban

Tanév	A 8. évfolyamot eredményesen befejezte a nappali oktatásban (TS 2301)
	Fő
2011/2012	7
2012/2013	9
2013/2014	7
2014/2015	2
2015/2016	4
2016/2017	8

Forrás: TeIR, KSH Tstar Forrás: Önkormányzati és intézményfenntartói, tankerületi adatok

e) gyermekvédelem

Téti Kistérség Sokoróaljai Önkormányzatainak Többcélú Társulása által fenntartott gyermekjóléti szolgálat működik a településen, amely hetente tart ügyfélfogadást

f) krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások

Krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatásokról nincs információnk.

g) egészségfejlesztési, sport-, szabadidős és szünidős programokhoz való hozzáférés

Egészségfejlesztési, sport,- szabadidős és szünidős programok konkrétan nincsenek szervezve a településen, de az Önkormányzat által fenntartott sportpálya illetve a salakos röplabda pálya szükség szerint egész évben igénybe vehető.

h) gyermekétkeztetés (intézményi, hétvégi, szünidei) ingyenes tankönyv

A gyermek étkeztetés hétvégén nem biztosított, a szünidőben történő étkeztetés biztosított.

i) hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése a szolgáltatások nyújtásakor járási, önkormányzati adat, civil érdekképviselők észrevételei

Hátrányos megkülönböztetés eseteiről nincs tudomásunk.

j) pozitív diszkrimináció (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások) az ellátórendszerek keretein belül

Diszkrimináció eseteiről nincs tudomásunk.

4.4 A kiemelt figyelmet igénylő gyermekek/tanulók, valamint fogyatékossgal élő gyerekek közoktatási lehetőségei és esélyegyenlősége

a) a hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű, valamint sajátos nevelési igényű és beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermekek/tanulók óvodai, iskolai ellátása

A hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű, valamint sajátos nevelési igényű és beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermekek/tanulók óvodai, iskolai ellátása megoldott a településen.

b) a közneveléshez kapcsolódó kiegészítő szolgáltatások (pl. iskolára/óvodára jutó gyógypedagógusok, iskolapszichológusok száma stb.)

Iskolapszichológus az iskola társulás keretein megoldott.

c) hátrányos megkülönböztetés és jogellenes elkülönítés az oktatás, képzés területén, az intézmények között és az egyes intézményeken belüli szegregáció

Ilyen esetekről nincs információnk.

d) az intézmények között a tanulók iskolai eredményességében, az oktatás hatékonyságában mutatkozó eltérések

Ilyen esetekről nincs információnk.

e) pozitív diszkrimináció (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások)

Ilyen esetekről nincs információnk.

4.5 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A gyerekek helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
A Napközi-otthonos Óvodának meg kell találnia erős pontjai, folyamatosan visszajelzést kapnia a szülői elégedettségről, és a gyermekek megtartása céljából folyamatosan meg kell újulnia, továbbá az igényekhez alkalmazkodó nyitva-tartást és nyári leállást kell bevezetnie.	- szükségletfelmérés (kérdőívek kiküldése) esetlegesen ki igényelné az ügyeleti nyitva tartást illetve azt, hogy az óvoda kevesebb időre álljon le. - az intézménynek folyamatosan vonzóvá kell tenni magát és erről a lehetséges igénybe vevőket folyamatosan tájékoztatni kell

5.1 A nők gazdasági szerepe és esélyegyenlősége

A nők gazdasági, munkaerő-piaci speciális helyzetét többek között az adja, hogy egyszerre több szerepet töltenek be a mindennapi életben, egyszerre kell helytállniuk a munkahelyen és a családjukban. A kettős szerep miatt sokszor plusz terhek nehezedenek rájuk, s ez a szerepek összehangolása néha nehézséget jelenthet mindkét fél számára. A visszatérni szándékozó, illetve a kisgyermeket nevelő nők számára a korábbi munkahelyükre való visszatérés több szempontból is nehéz feladatot jelent. Munkától való tartós távollétük alatt készségeik, ismereteik elavulnak, megkopnak, amely alkalmazásukban hátráltathatja őket (főleg, ha több gyermek születése miatt hosszabb időt töltöttek távol). Még nagyobb hátrányban vannak azok, akik gyermeküket, vagy gyermekeiket egyedülállóként nevelik, és/vagy esetleg pályakezdőként kevés munkatapasztalattal rendelkeznek.

A Munka törvénykönyvéről szóló 2012. évi I. törvény 12. §-a rendelkezik arról, hogy a munkaviszonnyal, így különösen a munka díjazásával kapcsolatban az egyenlő bánásmód követelményét meg kell tartani. Az Ebtv. pedig megfogalmazza a közvetlen és a közvetett diszkrimináció fogalmát, amely rögzíti, hogy az adott személy olyan tulajdonsága miatt kerül hátrányba más, összehasonlítható helyzetben lévő személyekhez képest, amit nem tud befolyásolni. Védett tulajdonságként nevezi meg a törvény a nemet, családi állapotot, az anyaságot és terhességet is.

A nemek közötti hátrányos megkülönböztetést több jogszabály is tiltja, ezek között is kiemelt szerepet foglal el az Alaptörvény és a Munka Törvénykönyve.

A nők között is kiemelten hátrányos helyzetben vannak:

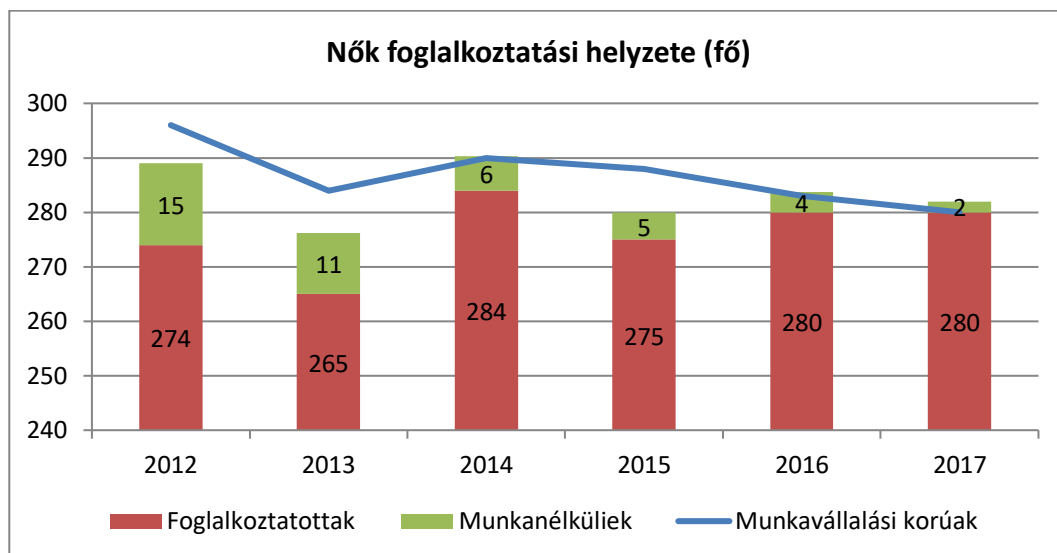
- 1./ a 45 év feletti nők,
- 2./ pályakezdő nők szakmai tapasztalat hiánya miatt
- 3./ kisgyermekes anyukák a munkából való kiesés miatt

a) foglalkoztatás és munkanélküliség a nők körében

5.1.1. számú táblázat - Foglalkoztatás és munkanélküliség a nők körében

Év	Munkavállalási korúak száma		Foglalkoztatottak		Munkanélküliek	
	Férfiak (TS 0803)	Nők (TS 0804)	Férfiak	Nők	Férfiak (TS 0801)	Nők (TS 0802)
2012	299	296	289	274	10	15
2013	286	284	276	265	10	11
2014	282	290	276	284	6	6
2015	283	288	280	275	3	5
2016	285	283	284	280	1	4
2017	283	280	282	280	1	2

Forrás: Teir és helyi adatgyűjtés

b) nők részvétele foglalkoztatást segítő és képzési programokban

Nincs pontos adatunk a foglalkoztatást segítő és képzési programok számáról. Az önkormányzat által működtetett közmunkaprogramban nők is részt vesznek, és ők két évente képzésre kötelezettek.

c) alacsony iskolai végzettségű nők elhelyezkedési lehetőségei

Az alacsony iskolai végzettségű nők elhelyezkedési lehetősége a közmunkaprogramban lehetséges.

d) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén (pl. bérkülönbség)

Nincs adatunk a hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén, különösen a bérek tekintetében.

5.2 A munkaerő-piaci és családi feladatok összeegyeztetését segítő szolgáltatások (pl. bölcsődei, családi napközi, óvodai férőhelyek, férőhelyhiány; közintézményekben rugalmas munkaidő, családbarát munkahelyi megoldások stb.)

Mint fentebb már kifejtettem, bölcsődei csoport a településen nem működik, igénybe venni, az 5 km-re lévő Tét Város intézményét lehet. Az önkormányzat által fenntartott Napközi-otthonos Óvodában férőhely-hiány nincs, az intézmény általában 70 %-os kapacitás-kihasználtság mellett működik.

5.3 Családtervezés, anya- és gyermekgondozás területe

A védőnő feladata a kismamák segítése, támogatása, különféle vizsgálatokra való elküldése. A 0-3 év közötti gyermekek fejlődésének folyamatos felügyelete, valamint a 3-14 év közötti gyermekek fejlődésére is odafigyel.

A táblázat alapján megállapítható, hogy a természetes szaporodás növekedett a településen, mely bizakodásra ad okot a Napközi-otthonos Óvoda későbbi kihasználtsága során.

5.3. számú táblázat - Családtervezés, anya- és gyermekgondozás területe

Év	Védőnők száma (TS 3201)	0-3 év közötti gyermekek száma	Átlagos gyermekszám védőnőnként
2012	1	25	25
2013	1	21	21
2014	1	18	18
2015	1	18	18
2016	1	23	23
2017	1	31	31

Forrás: TeIR és helyi
adatgyűjtés

5.4 A nőket érő erőszak, családon belüli erőszak

A körzeti megbízott rendőr nyilatkozata alapján nincs adat arra vonatkozóan, hogy a nőket érte-e családon belüli erőszak a településen.

5.5 Krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások (pl. anyaothton, családok átmeneti otthona)

Nincs információnk arról, hogy a krízishelyzetbe került személyek hol vehetnek igénybe számukra megfelelő szolgáltatást a környéken.

5.6 A nők szerepe a helyi közéletben

A községben a nők foglalkoztatásával kapcsolatban az önkormányzat által működtetett intézmények egy részének vonatkozásában vannak mutatóink. A Közös Önkormányzati Hivatalban Kirendeltségén 5 nő dolgozik. Ugyanígy az egészségügyben és a közoktatási intézményeinkben a női munkavállalók száma magas. Az önkormányzat képviselő-testületébe is megválasztásra került női képviselő a 2014-es önkormányzati választásokon. A női munkaerő ilyen magas arányának több oka is van. A helyben dolgozóknak megnyugtató, hogy nem kell megtenni napi 2-3 órát autóbusszal a Győri munkahelyre, ugyanakkor családbarát is, hiszen a közoktatási intézmények nyitvatartási idejéhez a gyermekek ellátását helyben történő munkavégzés mellett könnyen meg lehet oldani. Egy másik ok, hogy a jellemzően adminisztratív tevékenységgel járó munkát a nők végzik. További lehetséges ok, hogy a helyben lévő álláshelyek zömében „nőies” álláshelyek, lásd óvónő, dajka, védőnő.

Az önkormányzat vezetése a polgármestert leszámítva nőkből áll, hiszen az aljegyző és az intézményvezető is nő.

A helyi civil szervezetek esetében az arány fele-fele, de megvizsgálva a helyi civil szervezetek és önszerveződő közösségek nemenkénti összetételét megállapítható, hogy a nők ezen csoportok esetében is magasabb arányt képviselnek.

5.7 A nőket helyi szinten fokozottan érintő társadalmi problémák és felszámolásukra irányuló kezdeményezések

Anyaothton a településen nem található, megyében is kevés, a legközelebbi Győrben. Az anyák a Családsegítő és Gyermekjóléti Szolgálaton keresztül kérhetnek tájékoztatást és segítséget az anyaothtonokról és férőhelyekről. A kevés férőhellyel rendelkező otthonoknak várólistájuk van, így az anyák és gyermekeik várólistára kerülnek. A lakóhelytől elég távol eső anyaothtonok miatt, csak a végső megoldás egy család életében, mivel problémát jelent a munkahelyre, gyermekellátó intézményekbe való eljutás. Valamint krízishelyzetben az anyák nem tudják hova és kihez fordulhatnak segítségért

5.8 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A nők helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
A nők nincsenek tisztában azzal, krízishelyzetben kihez és hová fordulhatnak	Védőnő, illetve a családsegítő szolgálat részéről tájékoztató programok tartása, szórólapok küldése

6. Az idősek helyzete, esélyegyenlősége

6.1 Az időskorú népesség főbb jellemzői (pl. száma, aránya, jövedelmi helyzete, demográfiai trendek stb.)

A társadalmi előregedés globális problémává lett Magyarországon, így érinti Mórchidát is. Egyre kevesebb gyermek születik, az idősek száma növekszik. Az időskorra jellemző a szellemi és fizikai aktivitás csökkenése, önálló képességük beszűkülése, a betegségek megjelenése. Az egyedüllét miatt gyakori a depresszió és a demencia kialakulása, a súlyos, krónikus megbetegedések és az előrehaladott demencia.

A községben magas a 65 év feletti lakosság száma. Az idősek nyugdíj összegeiről nincs információnk. Az, hogy az idősek hogyan élik meg az évek múlását, az esetleges egyedüllétet, nagymértékben függ a társadalom nyújtotta életkörülményektől, az idősekkel szemben tanúsított társadalmi magatartásról.

A család fiatalabb tagjai gyakran kevés időt szánnak velük való törődésre, gyakran távol élnek idősebb családtagjaiktól illetve a megélhetési gondok miatt több mint 8 órát dolgoznak. A fentiek miatt megnőtt a személyes gondoskodást nyújtó szociális ellátások iránti igény.

A településen működő Nyugdíjas Klub valamint Énekkar lehetőséget nyújt a szabadidő hasznos eltöltésére, a mindennapi teendőkkal kapcsolatos segítségnyújtásra.

Mórchidán sok az egyedül maradt idős, özvegy ember, akik nagyobb odafigyelést igényelnek. A településen nincs lehetőség idősek napközbeni ellátására. Jellemzően a téli időszakra az idős, egyedül maradt embereket családtagjaik magukhoz veszik a távoli városokba.

Az idősek szociális helyzetét azonban az is befolyásolja, hogy milyen típusú családban él. Az egyedül élő szociálisan, egészségügyileg rászorult idős emberek a házi segítségnyújtást és a szociális étkeztetést vehetik otthonukban igénybe. A családgondozó gondoskodik a gyógyszereik

kiváltásáról, a közüzemi számláik befizetéséről. Az önkormányzat által üzemeltetett Falubusz segítséget jelenthet számukra az egészségügyi alap és szakellátás igénybe-vételére.

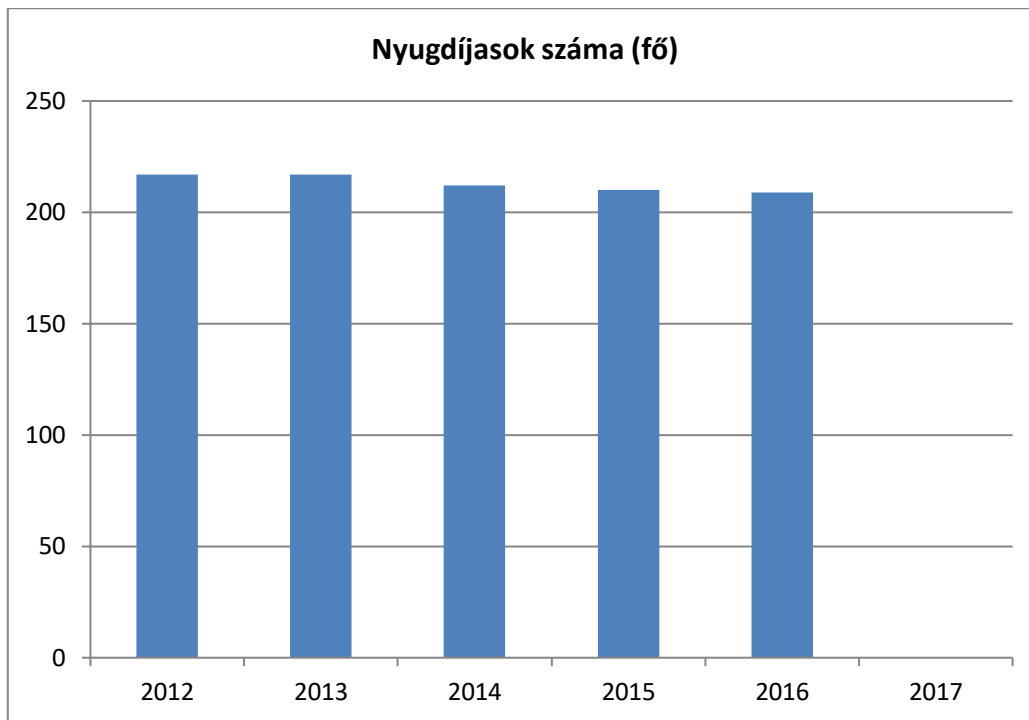
Az idősek nyugdíjban, nyugdíjszerű ellátásban részesülnek, a kötelező társadalombiztosítási nyugdíjrendszer saját jogú; és hozzátartozói nyugellátásokat biztosít számukra. A társadalombiztosítási nyugdíjrendszer keretében járó hozzátartozói nyugellátás az özvegyi nyugdíj; az árvaellátás; a szülői nyugdíj; a baleseti hozzátartozói nyugellátások valamint az özvegyi járadék. A megváltozott munkaképességű nyugdíjasok rokkantsági ellátásban és rehabilitációs ellátásban részesülhetnek

Ugyanakkor elmondható, hogy Mórachidán még mindig erősnek mondhatók az időseket támogató családi kapcsolati rendszerek hálózata. Generációk élnek együtt és segítik egymást.

6.1.1. számú táblázat – Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülők száma

Év	Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülő férfiak száma (TS 5201)	Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülő nők száma (TS 5301)	Összes nyugdíjas
2012	80	137	217
2013	80	137	217
2014	78	134	212
2015	75	135	210
2016	77	132	209
2017			0

Forrás: TeIR, KSH Tstar

6.2 Idősek munkaerő-piaci helyzete

a) idősek, nyugdíjasok foglalkoztatottsága

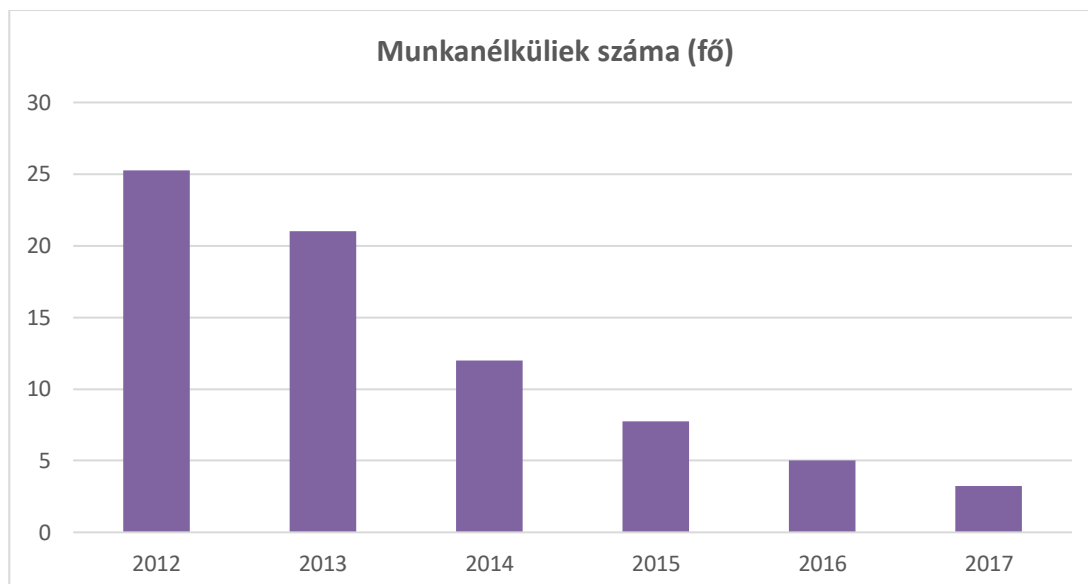
Ma Mórchidán az önkormányzati intézmények nem foglalkoztatnak nyugdíjas korúakat és a község munkáltatóitól jelenleg erre vonatkozóan nincs rendelkezésre álló adat. A nyugdíjasok foglalkoztatására a nyugdíjtörvény szigorodó változásaival kedvezőtlen hatások figyelhetők meg. (Előrehozott nyugdíjba vonulás és a nyugdíj melletti munkavállalás szigorodó feltételei miatt.) A rokkantsági nyugdíj a jelenlegi törvény szerint rokkant és rehabilitációs ellátás lett. Az idősekhez az öregségi nyugellátás tartozik. A változások [a társadalombiztosítási nyugellátásról szóló 1997. évi LXXXI. \(Tny.\) törvényben megtalálhatóak](#). A módosítások alapvetően az eljárási szabályokat érintik, illetve technikai jellegűek, és beiktatásukat az általános közigazgatási rendtartásról szóló 2016. évi CL. (Ákr.) törvény 2018. január 1-jei hatályba lépése indokolja.

Az 50 év feletti munkavállalók alkalmazása ellen megfogalmazott két legerősebb érv az idegen nyelvtudás és a megfelelő számítástechnikai ismeret hiánya. Ugyanakkor számos érv szól az alkalmazásuk mellett is, hiszen a munkában töltött évek alatt komoly szakmai tudásbázist halmoztak fel.

6.2.3. számú táblázat - Hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás terén

Év	Regisztrált munkanélküliek száma	55 év feletti regisztrált munkanélküliek száma (TS 1010 és TS 1011)		Tartós munkanélküliek száma	55 év feletti tartós munkanélküliek száma	
	Fő	Fő	%	Fő	Fő	%
2012	25	4	15%	23	8	35%
2013	21	5	21%	15	18	120%
2014	12	4	33%	4	16	400%
2015	8	2	23%	5	7	140%
2016	5	1	25%	5	5	100%
2017	3	2	46%	5	5	100%

Forrás: Helyi adatgyűjtés, TeIR

b) tevékeny időskor (pl. élethosszig tartó tanulás, idősök, nyugdíjasok foglalkoztatásának lehetőségei a közintézményekben, foglalkoztatásukat támogató egyéb programok a településen)

Az idősellátás területén egyre jelentősebb szerep jutott a civil szektornak, egyházi és magán szervezeteknek. Móríchidán több civil szervezet is biztosítja, szervezi az idősök szabadidő eltöltésének sokszínű programját. Pályázatok útján szervezik képzéseiket, bekapcsolódva megyei, térségi rendezvényekbe, idősök programjaira. Emellett számtalan szakkör, foglalkozás, klub is elérhető az érdeklődők számára.

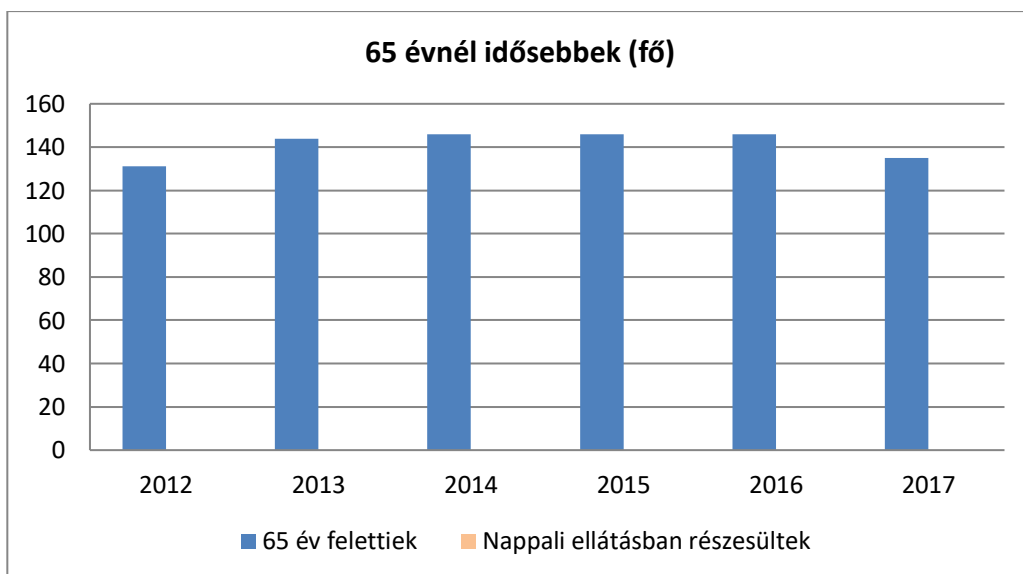
A helyi önkormányzat kiemelt figyelmet szentel az idősekre, évente megrendezésre kerül az idősök napja, karácsonykor pedig a polgármester és a képviselő-testület gesztuscsomagot juttat el az egyedül élő idősekhez. Móríchida Község Polgármestere évek óta köszönti a szép korúakat, felkeresi őket.

c) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén: erre vonatkozóan nem áll rendelkezésünkre információ

6.3.1. számú táblázat - 65 évnél idősebb népesség és nappali ellátásban részesülő időskorúak száma

Év	65 év feletti lakosság száma (TS 0328)	Nappali ellátásban részesülő időskorúak száma (TS 5101)	
	Fő	Fő	%
2012	131	0	0,00%
2013	144	0	0,00%
2014	146	0	0,00%
2015	146	0	0,00%
2016	146	0	0,00%
2017	135	0	0,00%

Forrás: TeIR, KSH
Tstar

6.3.2. számú táblázat - Időskorúak járadékában részesítettek átlagos száma

Év	Időskorúak járadékában részesítettek (évi) átlagos száma (fő) (TS 5701)
2012	0
2013	0

2014	0
2015	0
2016	0
2017	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar

6.3 A közszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez, információhoz és a közösségi élet gyakorlásához való hozzáférés

a) az idősek egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférése

A településen biztosítottak a legfontosabb közszolgáltatások: Önkormányzati hivatal, postahivatal, háziorvosi rendelő.

A közösségi közlekedés az ÉNYKK járataival szinte óránként biztosított a településen, a mozgásukban korlátozott, egyedül élők pedig igénybe vehetik a Falubuszt.

b) kulturális, közművelődési szolgáltatásokhoz való hozzáférés

A közösségi élet hasznos eltöltésére működik a Község Könyvtára, a Marcal-menti Kórus, az Őszirozsa Nyugdíjas Klub. Az önkormányzat közreműködik abban, hogy e szervezetek fellépéseikre a Falubusszal eljuthassanak. Az önkormányzat anyagi, pályázati forrást is biztosít az önszerveződő közösségek támogatására.

c) idősek informatikai jártassága

Az idősek elszigetelődését jelentősen enyhítené, ha az idősek informatikai jártassága növekedne. Korábban nem tudták használni a számítógépet, az internetről nem hallottak. Az elmúlt 5 évben nyugdíjba vonuló generáció fordulópontot jelentett e téren. A közösségi médiát használja ez a korosztály is, akár okostelefonon, akár számítógépen keresztül, ami pedig bizonyos informatikai jártasságot igényel. A különböző alkalmazások, mint skype, messenger pedig alkalmasak a saját családjuk fiatal(abb) tagjaival való kapcsolattartásra, valamint arra, hogy lépést tartsanak a változásokkal, és ne érezzék elszigetelődve magukat. A XXI. század elvárása az ügyek elektronikus úton történő ügyintézése, melyhez viszont különösen a célcsoportnál nem adták a lehetőségek.

6.4.1. számú - Művelődési közintézmények adatai

Év	A nyilvános/települési könyvtárak száma (TS 3801)	A nyilvános/települési könyvtárak egységeinek száma (leltári állomány) (TS 3901)	Muzeális intézmények száma (TS 4001)	Közművelődési intézmények száma (TS 4101)
2012	1	3 918	0	0
2013	1	3 918	0	1
2014	1	3 918	0	1
2015	1	3 917	0	1
2016	1	3 917	0	1
2017	1	3 917	0	1

Forrás: TEIR

6.4 Az időseket, az életkorral járó sajátos igények kielégítését célzó programok a településen

Az önkormányzat kifejezetten e célcsoport céljából tart időnként előadásokat a legnagyobb veszélyekről a Rendőrség előadóinak bevonásával. A biztonságukra a Polgárőr Egyesület is vigyáz.

6.5 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

Az idősek helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Idősek informatikai jártassága alacsony	- informatikai tanfolyamok szervezése - informatikai eszközök hozzáférhetővé tétele (pl. pályázat útján)

7. A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége

Fogyatékos személy az, aki érzékszervi - így különösen látás-, hallásszervi, mozgásszervi, értelmi képességeit jelentős mértékben vagy egyáltalán nem birtokolja, illetőleg a kommunikációjában számottevően korlátozott, és ez számára tartós hátrányt jelent a társadalmi életben való aktív részvétel során.

A Fogyatékossgal élő személyek jogairól szóló egyezmény és az ahhoz kapcsolódó Fakultatív Jegyzőkönyv kihirdetéséről szóló 2007. évi XCII. törvény 1 cikk szerint fogyatékos személy minden olyan személy, aki hosszan tartó fizikai, értelmi, mentális vagy érzékszervi károsodással él, amely számos egyéb akadállyal együtt korlátozhatja az adott személy teljes, hatékony és másokkal egyenlő társadalmi szerepvállalását.

7.1 A településen fogyatékossgal élő személyek főbb jellemzői, sajátos problémái

Tapasztalataink szerint elhelyezkedésük során számos akadállyal kell megküzdeni. A munkáltató előítélete mellett a közlekedés eszközök használata is nehezíti helyzetüket.

A fogyatékos személyek elszigeteltek a társadalomban, így családjaik is jobban elkülönülnek a környezetüktől, ami értelmi fogyatékossgal esetén még jelentősebb.

Magyarországon a 2001.évi adatok alapján 577 ezer fogyatékkal élő ember él, községünkben élő fogyatékkal élőkéről nincs pontos adat. A helyzetelemzés során a fogyatékkal élőkkel kapcsolatos adatok nem mutatnak teljes képet, mivel a szakemberek megállapítása alapján nincs megfelelően alátámasztott adat.

A közszolgáltatások esetében a fizikai és infokommunikációs akadálymentesítés még nem megoldott, annak ellenére, hogy a fogyatékos személyek jogairól és esélyegyenlőségük biztosításáról szóló 1998. évi XXVI. tv. 7/B. §-a alapján az állam által fenntartott közszolgáltatásokhoz való hozzáférést 2010. december 31-ig kellett volna teljesíteni.

Azon közszolgáltatást nyújtó épületekben, ahol még nincs meg, szükséges mind a fizikai, mind az infokommunikációs akadálymentesítés megvalósítása.

a) fogyatékkal élők foglalkoztatásának lehetőségei, foglalkoztatottsága (pl. védett foglalkoztatás, közfoglalkoztatás)

A Fot. 15-16. §-a értelmében a fogyatékos személy lehetőség szerint integrált, ennek hiányában védett foglalkoztatásra jogosult. A foglalkoztatást biztosító munkáltató köteles biztosítani a munkavégzéshez szükséges mértékben a munkahelyi környezet, így különösen a munkaeszközök, berendezések megfelelő átalakítását. Az átalakítással kapcsolatos költségek fedezésére a központi költségvetésből támogatás igényelhető. Ha a fogyatékos személy foglalkoztatása az integrált foglalkoztatás keretében nem megvalósítható, úgy számára speciális munkahelyek működtetésével a munkához való jogát lehetőség szerint biztosítani kell. A védett munkahelyet a központi költségvetés normatív támogatásban részesíti.

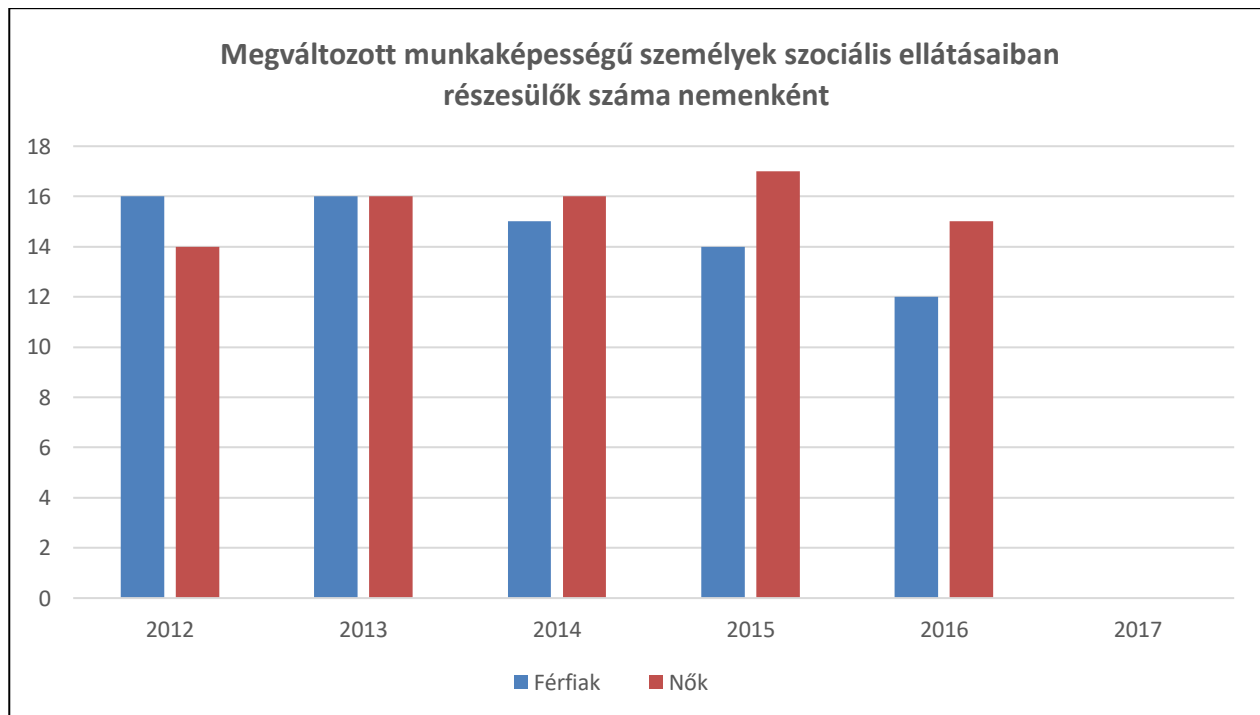
Településünkön sajnos nem jellemző az integrált, és a védett foglalkoztatás. A fogyatékos munkavállalókkal kapcsolatos probléma oka elsősorban az, hogy a teljesítménykényszer miatt nincs lehetősége a szervezeteknek a fogyatékos személy speciális munkavégzési körülményeit, igényeit figyelembe venni, emiatt sokszor alkalmazásuk is megghiúsul.

b) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén: nem állnak rendelkezésünkre adatok.

7.1.1 számú táblázat - Megváltozott munkaképességű személyek szociális ellátásaiban részesülők száma nemenként

Év	Megváltozott munkaképességű személyek szociális ellátásaiban részesülők száma - Férfiak (TS 6201)	Megváltozott munkaképességű személyek szociális ellátásaiban részesülők száma - Nők (TS 6301)	Összesen
2012	16	14	30
2013	16	16	32
2014	15	16	31
2015	14	17	31
2016	12	15	27
2017			0

Forrás: TeIR, KSH Tstar

c) önálló életvitelt támogató helyi intézmények, szolgáltatások, programok

A fogyatékkal élő emberek és családjaik a legsérülékenyebb társadalmi csoportot alkotják.

Feladatunk olyan környezet teremtése, működtetése, hogy egyenlő esélyekkel érvényesülhessenek a mindennapi életünk során a lakhatás és közlekedési eszközök használata, a szociális és egészségügyi ellátás, az iskoláztatási és munkalehetőségek, a kulturális és társadalmi élet, valamint a sport és a szórakozás területén is

7.2 Fogyatékkal élő személyek pénzbeli és természetbeni ellátása, kedvezményei

A fogyatékkal élő személyek számára igénybe vehető ellátási, támogatási formákról a különböző szintű jogszabályok rendelkeznek. (pl. Fot., Szt., Cst.)

A fogyatékkal élő felnőttek legnagyobb részének sokszor egyetlen megélhetési forrása az általában alacsony összegű rokkantsági nyugdíj, rokkantsági járadék, rehabilitációs ellátás, illetve plusz juttatásként a feltételek fennállása esetén a fogyatékosági támogatás. A gyermekeket tartós betegségük okán magasabb összegű családi pótlék illeti meg.

7.1.2. számú táblázat - Nappali ellátásban részesülő fogyatékos személyek száma

Év	Nappali ellátásban részesülő fogyatékos személyek száma (TS 5001)	Egyházi fenntartású intézményben	Civil fenntartású intézményben
2012	0	0	0
2013	0	0	0
2014	0	0	0
2015	0	0	0
2016	0	0	0
2017	0	0	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar; a központi adatokat célszerű bontani a helyi adatszolgáltatók segítségével

7.3 A közszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez, információhoz és a közösségi élet gyakorlásához való hozzáférés lehetőségei, akadálymentesítés

a) települési önkormányzati tulajdonban lévő középületek akadálymentesítettsége: a közszolgáltatások csak részben akadálymentesítettek, amelyek a közszolgáltatásokhoz való hozzáférést nehezítik.

b) közszolgáltatásokhoz, kulturális és sportprogramokhoz való hozzáférés lehetőségei, fizikai, információs és kommunikációs akadálymentesítettség, lakóépületek, szolgáltató épületek akadálymentesítettsége

A kulturális programok hozzáféréséhez a kultúrház akadálymentesített, más épületek nem akadálymentesítettek.

c) munkahelyek akadálymentesítettsége

A községben lévő munkahelyek részben akadálymentesítettek.

d) közösségi közlekedés, járdák, parkok akadálymentesítettsége

A közösségi közlekedés, járdák, parkok a településen nem akadálymentesítettek

e) fogyatékos személyek számára rendelkezésre álló helyi szolgáltatások (pl. speciális közlekedési megoldások, fogyatékosok nappali intézménye, stb.)

Nem áll rendelkezésre a fogyatékos személyek számára helyi szolgáltatás.

f) pozitív diszkrimináció (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások)

Diszkriminációról nincsenek adataink.

7.4 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása

A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
az önkormányzati intézmények csak részben akadálymentesek	pályázati lehetőség felkutatásával gondoskodás valamennyi intézmény fizikai akadálymentesítéséről

8. Helyi partnerség, lakossági önszerveződések, civil szervezetek és for-profit szereplők társadalmi felelősségvállalása

A településünkön jellemző a szolgáltatásokra, hogy egymásra épülnek, egymást kiegészítik. A személyre szabott szolgáltatások biztosítását a helyi ellátórendszeren belüli koordináció, együttműködés biztosítja. Ezek pontos számáról, szervezettségéről nem állnak adatok rendelkezésünkre. A kapcsolódó feladatok ellátásába egyre gyakrabban vesznek részt önkéntesek, közösségi szolgálatos középiskolások, akik aktívan veszik ki részüket. Az önkormányzat pályázatok, program megvalósítás kapcsán partnerségi, együttműködési megállapodásokat köt intézményeivel, civilszervezeteivel. Egyéb megállapodások számáról nincs információnk.

a) a 3–7. pontban szereplő területeket érintő civil, egyházi szolgáltató és érdekvédelmi szervezetek, önszerveződések feltérképezése (pl. közfeladatot ellátó szervezetek száma közfeladatonként bemutatva, önkéntesek száma, partnerségi megállapodások száma stb.)

b) önkormányzati, nemzetiségi önkormányzati, egyházi és civil szektor közötti partnerség bemutatása

Az önkormányzat jó kapcsolatokat ápol az egyházi és civil szervezetekkel. Az önkormányzat rendezvényein nagy szerepet vállalnak a civil szervezetek a színvonalas műsorok előadásában. Az önkormányzat évek óta támogatja a civil szervezetek, önszerveződő közösségek programjait,

melyhez az éves költségvetésében különít el forrást. Az elkülönített forrás összege az elmúlt években emelkedett.

c) önkormányzatok közötti, illetve térségi, területi társulásokkal való partnerség:

Önkormányzatunk a település érdekeit szem előtt tartva tagja a Téli Kistérség Sokoróaljai Önkormányzatainak Többcélú Társulásának, illetve feladat-ellátási szerződést kötött a szomszédos Árpás és Rábaszentmiklós településekkel az óvodai nevelési feladat ellátására.

d) a nemzetiségi önkormányzatok célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége

Településünkön nemzetiségi önkormányzat nem működik.

e) civil szervezetek célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége

A faluban számos civil szervezet működik, amelyek munkájukkal nagymértékben hozzájárulnak a közösség összetartozásának erősítéséhez, a hagyományok, a múlt értékeinek megőrzéséhez, az egészségmegőrzéshez, a szabadidő hasznos eltöltéséhez.

Boróka Táncegyesület

A szabadidő hasznos eltöltésének lehetősége.

Marcal-menti Kórus

A szabadidő hasznos eltöltésének lehetősége.

Ifjúsági Klub

A szabadidő hasznos eltöltésének lehetősége a fiatal generáció számára.

Őszirózsa Nyugdíjas klub

A településen élő nyugdíjasok részére nyújt tartalmas és aktív programokat. Találkozókat szerveznek és kistérségi találkozókra vesznek részt.

Vöröskereszt helyi szervezete

Véradások szervezése, egészségügyi előadások szervezése, azokban közreműködés

Lövészklub

A fiatalok és idősebbek szabadidő hasznos eltöltésének lehetősége.

Polgárőr Egyesület

A település élő lakosság ingó- és ingatlanjainak őrzése érdekében működő szervezet.

Öregfiúk Focicsapata

Az idősebb generáció szabadidejének hasznos eltöltésének lehetősége.

f) for-profit szereplők részvétele a helyi esélyegyenlőségi feladatok ellátásában.

Településünk nem tart fenn kapcsolatot for-profit résztvevőkkel

9. A helyi esélyegyenlőségi program nyilvánossága

a) a helyzetelemzésben meghatározott esélyegyenlőségi problémák kapcsán érintett nemzetiségi önkormányzatok, egyéb partnerek (állami vagy önkormányzati intézmények, egyházak, civil szervezetek, stb.) bevonásának eszközei és eljárásai a helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének folyamatába

Mórichida Község Önkormányzata a Települési Esélyegyenlőségi Program elfogadását megelőzően a konzultáció és véleményformálás lehetőségét minden, a megvalósításba bevont szakmai és társadalmi partner számára biztosítja a nyilvános képviselő-testületi üléseken.

A helyi esélyegyenlőségi program felülvizsgálatára 2 évente kerül sor.

A Települési Esélyegyenlőségi Program számára minél szélesebb nyilvánosság biztosítása szükséges. Az esélyegyenlőségi intézkedések hatékony megvalósulása, a támogató szakmai és társadalmi környezet kialakításának érdekében Mórichida Község Önkormányzata a helyi esélyegyenlőségi programot a www.morichida.hu weboldalon közzéteszi, az egyes intézkedések várható és elért eredményeiről a lakosságot tájékoztatja.

b) az a) pont szerinti szervezetek és a lakosság végrehajtással kapcsolatos észrevételeinek visszacsatolását szolgáló eszközök bemutatása.

A polgároknak lehetőségük van a tervvel kapcsolatban véleményt nyilvánítani, hozzászólni és kérdezni.

1. A terv elfogadása előtt egy héttel a program a település weboldalán elérhető.
2. A nyilvános testületi ülésen az intézkedési terv kiegészítésére, módosítására sor kerül.
3. Az elfogadott végleges program a település weboldalán elérhető.
4. A hozzászólások, kiegészítések, vélemények figyelembe vétele, csatolása az előterjesztéshez.
5. Az elfogadott beszámoló mindenki számára elérhető a település weboldalán.

A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)

1. A HEP IT részletei

A helyzetelemzés megállapításainak összegzése:

Célcsoport	Következtetések	
	problémák beazonosítása rövid megnevezéssel	fejlesztési lehetőségek meghatározása rövid címmel
Romák és/vagy mélyszegénységben élők	A munkanélküliek közül nem mindenki regisztráltatja magát a Foglalkoztatási Főosztályon, így elesik bizonyos támogatásoktól, illetve pl. az önkormányzat közmunkaprogramjában sem tud részt venni.	Tájékoztatás, információk elérhetővé tétele a munkanélkülieknek adható támogatásokról – személyre szóló prospektusok kiküldése-
Gyermekek	A Napközi-otthonos Óvodának meg kell találnia erős pontjai, folyamatosan visszajelzést kapnia a szülői elégedettségről, és a gyermekek megtartása céljából folyamatosan meg kell újulnia, továbbá az igényekhez alkalmazkodó nyitva-tartást és nyári leállást kell bevezetnie.	- szükségletfelmérés (kérdőívek kiküldése) esetlegesen ki igényelné az ügyeleti nyitva tartást illetve azt, hogy az óvoda kevesebb időre álljon le. - az intézménynek folyamatosan vonzóvá kell tenni magát és erről a lehetséges igénybe vevőket folyamatosan tájékoztatni kell
Idősek	Idősek informatikai jártassága alacsony	- informatikai tanfolyamok szervezése - informatikai eszközök hozzáférhetővé tétele (pl. pályázat útján)
Nők	A nők nincsenek tisztában azzal, krízishelyzetben kihez és hová fordulhatnak	Védőnő, illetve a családsegítő szolgálat részéről tájékoztató programok tartása, szórólapok küldése
Fogyatékkal élők	az önkormányzati intézmények csak részben akadálymentesek	pályázati lehetőség felkutatásával gondoskodás valamennyi intézmény fizikai akadálymentesítéséről

A beavatkozások megvalósítói

Célcsoport	Következtetésben megjelölt beavatkozási terület, mint intézkedés címe, megnevezése	Az intézkedésbe bevont aktorok és partnerek – kiemelve a felelőst
Romák és/vagy mélyszegénységben élők	Tanácsadás, figyelemfelhívás az önkormányzat általi közfoglalkoztatásba történő bevonás lehetőségeiről.	Önkormányzat Foglalkoztatási Főosztály
Gyermekek	Az óvoda nyári időszakban történő 4 heti leállása problémát jelent a szülőknek gyermekeik elhelyezése miatt ezen időszakban	Óvoda
Idősek	Idősek informatikai jártasság alacsony	Önkormányzat
Nők	Krízishelyzetben kihez és hová fordulhatnak az érintettek	Önkormányzat
Fogyatékkal élők	Az önkormányzati intézmények csak részben akadálymentesek	Önkormányzat

Jövőképünk

Olyan településen kívánunk élni, ahol az esélyegyenlőség minden állampolgár számára fontos érték. Az esélyegyenlőség érvényesítése nem pusztán követelmény, hanem az önkormányzatunknak is hosszú távú érdeke, hiszen azt a célt szolgálja, hogy mindenkinek esélye legyen a munkavállalásra. Az esélyegyenlőségi programunk célja, hogy a településen élő hátrányos helyzetű csoportok számára a sikeres élet és társadalmi integráció esélyét tudjuk biztosítani, a helyi társadalmat célzó fejlesztések és beruházások során arra törekszünk, hogy a különböző területeken jelentkező hátrányokat kompenzáljuk a lehetőségekhez képest ezen esélyegyenlőségi intézkedésekkel. A helyi esélyegyenlőségi programnak célja, hogy

- a) biztosított legyen az egyenlő bánásmód követelményének érvényesítésére a helyi önkormányzat döntéshozatalában, illetve az általa fenntartott vagy támogatott intézményekben, és az által ellenőrzött szolgáltatások körében;
- b) a nevelés, oktatás területén minden gyermek/tanuló az egyéni fejlődéséhez szükséges lehetőségekhez hozzájusson
- c) a közszolgáltatásokhoz, valamint az egészségügyi szolgáltatásokhoz való egyenlő esélyű hozzáférés biztosítása;
- d) a hátrányos helyzetű csoportok tagjai részvételének elősegítésére a döntéshozatalban, a közügyek irányításában.

2. Összegző táblázat - A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)

3. melléklet a 2/2012. (VI. 5.) EMMI rendelethez

	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J
Intézkedés sorszáma	Az intézkedés címe, megnevezése	A helyzetelemzés következtetésében feltárt esélyegyenlőségi probléma megnevezése	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	A célkitűzés összhangja egyéb stratégiai dokumentumokkal	Az intézkedés tartalma	Az intézkedés felelőse	Az intézkedés megvalósításának határideje	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Az intézkedés megvalósításához szükséges erőforrások (humán, pénzügyi, technikai)	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága
I. A mélyszegénységben élők és a romák esélyegyenlősége										
1	A munkanélküliek regisztráltassák magukat a Foglalkoztatási Főosztályon,	A munkanélküliek elhelyezkedési gondjainak csökkentése	Tartós munkanélküliek arányának csökkentése	Az önkormányzat valamennyi stratégiai dokumentumai val összhangban van	tanácsadás, figyelemfelhívás, Foglalkoztatási Főosztályhoz történő irányítás	Önkormányzat	igényfelmérés szerint folyamatos	Tartós munkanélküliek száma	Foglalkoztatási Főosztály támogatása, saját erő biztosítása	Anyagi erőforrások megléte mellett folyamatosan fenntartható
II. A gyermekek esélyegyenlősége										
1	A Napköziotthonos Óvoda igényekhez alkalmazkodó nyitva-tartása és nyári leállása igény szerint	Nyáron 4 hétre bezár az óvoda és nem megoldott a gyermekek elhelyezése	Az óvoda nyári nyitvatartásának megoldás	Az önkormányzat valamennyi stratégiai dokumentumai val összhangban van	igényfelmérés	Önkormányzat	igényfelmérés szerint folyamatos	Az óvoda nyáron nem zár be 4 hétre	Önkormányzat i, saját erőforrás	Anyagi erőforrások megléte mellett folyamatosan fenntartható

III. A nők esélyegyenlősége										
1	A krízishelyzetbe került nők kihez és hová fordulhatnak	Nincs információ arról, hogy a krízishelyzetbe került személyeket hová irányítsuk	A krízishelyzetbe kerül személyek tájékoztatása	Az önkormányzat valamennyi stratégiai dokumentumai val összhangban van	források feltérképezése	Önkormányzat	igényfelmérés szerint folyamatos	hány fő krízishelyzetbe került személy két tájékoztatást	humán erőforrás	Anyagi erőforrások megléte mellett folyamatosan fenntartható
IV. Az idősek esélyegyenlősége										
1	Idősek informatikai jártasságának feltérképezése	Idősek segítése, hogy eligazodjanak az informatika világában	Informatikai tanfolyamokról tájékoztatás	Az önkormányzat valamennyi stratégiai dokumentumai val összhangban van	igényfelmérés, pályázati források feltérképezése	Önkormányzat	igényfelmérés szerint folyamatos	tájékoztatóban részt vettek száma	önkormányzati és pályázati támogatás	Anyagi erőforrások megléte mellett folyamatosan fenntartható
V. A fogyatékkal élők esélyegyenlősége										
1	Az önkormányzati intézmények akadálymentes	Gondot jelent a fogyatékkal élőknek, hogy az intézmények nem akadálymentes íttek.	Intézmények akadálymentesítése	Az önkormányzat valamennyi stratégiai dokumentumai val összhangban van	pályázati források feltérképezése	Önkormányzat	igényfelmérés szerint folyamatos	Hány fogyatékos személy kért segítséget	önkormányzati és pályázati támogatás	Anyagi erőforrások megléte mellett folyamatosan fenntartható

3. Megvalósítás

A megvalósítás előkészítése

Önkormányzatunk az általa fenntartott intézmények vezetői számára feladatul adja és ellenőrzi, a településen működő nem önkormányzati fenntartású intézmények vezetőit pedig partneri viszony során kéri, hogy a Helyi Esélyegyenlőségi Programot valósítsák meg, illetve támogassák.

Önkormányzatunk azt is kéri intézményeitől és partnereitől, hogy vizsgálják meg, és a program elfogadását követően biztosítsák, hogy az intézményük működését érintő, és az esélyegyenlőség szempontjából fontos egyéb közszolgáltatásokat meghatározó stratégiai dokumentumokba és iránymutatásokba épüljenek be és érvényesüljenek az egyenlő bánásmódra és esélyegyenlőségre vonatkozó azon kötelezettségek, melyek az önkormányzat Helyi Esélyegyenlőségi Programjában részletes leírásra kerültek.

Önkormányzatunk elvárja, hogy intézményei a Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Tervében szereplő vállalásokról, az őket érintő konkrét feladatokról intézményi szintű akcióterveket és évente cselekvési ütemterveket készítsenek.

Önkormányzatunk a HEP kidolgozására és megvalósítására, továbbá értékelésére, ellenőrzésére és az ennek során nyert információk visszacsatolására, valamint a programba történő beépítésének garantálására Helyi Esélyegyenlőségi Programért Felelős Fórumot hoz létre és működtet.

A fentiekkel kívánjuk biztosítani, hogy az HEP IT-ben vállalt feladatok településünkön maradéktalanul megvalósuljanak.

A megvalósítás folyamata

A Helyi Esélyegyenlőségi Programban foglaltak végrehajtásának ellenőrzése érdekében a polgármester a felelős. A HEP készítő munkatársat nevez ki, aki az Önkormányzat köztisztviselője.

A HEP készítő munkatárs feladatai:

- az HEP IT megvalósulásának figyelemmel kísérése, a kötelezettségek teljesítésének nyomon követése, dokumentálása, és mindezekről a település képviselő-testületének tájékoztatása,
- annak figyelemmel kísérése, hogy a megelőző időszakban végrehajtott intézkedések elősegítették-e a kitűzött célok megvalósulását, és az ezen tapasztalatok alapján esetleges új beavatkozások meghatározása
- a HEP IT-ben lefektetett célok megvalósulásához szükséges beavatkozások kétévenkénti felülvizsgálata, a HEP IT aktualizálása,
- az esetleges változások beépítése a HEP IT-be, a módosított HEP IT előkészítése képviselő-testületi döntésre
- az esélyegyenlőséggel összefüggő problémák megvitatása
- a HEP IT és az elért eredmények nyilvánosság elé tárása, kommunikálása

Monitoring és visszacsatolás

A Helyi Esélyegyenlőségi Program megvalósulását, végrehajtását a HEP Fórum ellenőrzi, és javaslatot készít a HEP szükség szerinti aktualizálására az egyes beavatkozási területek felelőseinek, illetve a létrehozott munkacsoportok beszámolóinak alapján.

Nyilvánosság

A program elfogadását megelőzően, a véleménynyilvánítás lehetőségének biztosítása érdekében nyilvános képviselő-testületet hívunk össze.

A nyilvánosság folyamatos biztosítására két évente tájékoztatjuk a program megvalósításában elért eredményekről, a monitoring eredményeiről a település döntéshozóit, tisztségviselőit, az intézményeket.

A nyilvánosság biztosítására az önkormányzat hirdetőtábláin áll rendelkezésre. Az eredményekre felhívjuk a figyelmet az önkormányzat és intézményeinek különböző rendezvényein, beépítjük kiadványainkba, a tolerancia, a befogadás, a hátrányos helyzetűek támogatásának fontosságát igyekszünk megértetni a lakossággal, a támogató szakmai és társadalmi környezet kialakítása érdekében.

Kötelezettségek és felelősség

Az esélyegyenlőséggel összefüggő feladatokért az alábbi személyek/csoportok felelősek:

A Helyi Esélyegyenlőségi Program végrehajtásáért az önkormányzat részéről a polgármester felel.:

Így

- Felel azért, hogy a település minden lakója és az érintett szakmai és társadalmi partnerek számára elérhető legyen a Helyi Esélyegyenlőségi Program.
- Figyelemmel kíséri azt, hogy az önkormányzat döntéshozói, tisztségviselői és intézményeinek dolgozói megismerik és követik a HEP-ben foglaltakat.
- Támogatnia kell, hogy az önkormányzat, illetve intézményeinek vezetői minden ponton megkapják a szükséges felkészítést és segítséget a HEP végrehajtásához.
- Kötelessége az egyenlő bánásmód elvét sértő esetekben meg tennie a szükséges lépéseket, vizsgálatot kezdeményezni, és a jogsértés következményeinek elhárításáról intézkedni

A település vezetése, az önkormányzat tisztségviselői és a települési intézmények vezetői

- felelősek azért, hogy ismerjék az egyenlő bánásmódra és esélyegyenlőségre vonatkozó jogi előírásokat, biztosítsák a diszkriminációmentes intézményi szolgáltatásokat, a befogadó és toleráns légkört, és megragadjanak minden alkalmat, hogy az esélyegyenlőséggel kapcsolatos ismereteiket bővítő képzésen, egyéb programon részt vegyenek.

- Felelősségük továbbá, hogy ismerjék a HEP IT-ben foglaltakat és közreműködjenek annak megvalósításában.
- Az esélyegyenlőség sérülése esetén hivatalosan jelezzék azt a HEP IT kijelölt irányítóinak.
- Az önkormányzati intézmények vezetői intézményi akciótervben gondoskodjanak az Esélyegyenlőségi Programban foglaltaknak az intézményükben történő maradéktalan érvényesüléséről.

Minden, az önkormányzattal és annak intézményeivel szerződéses viszonyban álló, számukra szolgáltatást nyújtó fél felelőssége, hogy megismerje a HEP IT-t, magára nézve kötelezőként kövesse azt, és megfeleljen az elvárásainak, amelyre vonatkozó passzust a jövőben bele kell foglalni a szerződésbe. Szükséges továbbá, hogy a jogszabály által előírt feladat-megosztás, együttműködési kötelezettség alapján a települési önkormányzattal kapcsolatban álló szereplők ismerjék a HEP-ot, annak megvalósításában aktív szerepet vállaljanak. (Ld. pl. a köznevelési intézmények fenntartása és működtetése.)

Érvényesülés, módosítás

Amennyiben a kétévente előírt – de ennél gyakrabban, pl. évente is elvégezhető - felülvizsgálat során kiderül, hogy a HEP IT-ben vállalt célokat nem sikerül teljesíteni, a HEP Fórum 30 napon belül jelentést kér a beavatkozási terület felelősétől, amelyben bemutatja az indikátorok teljesülése elmaradásának okait, és a beavatkozási tevékenységek korrekciójára, kiegészítésére vonatkozó intézkedési tervjavaslatát annak érdekében, hogy a célok teljesíthetők legyenek.

A program szándékos mulasztásból fakadó nem teljesülése esetén az HEP IT végrehajtásáért felelős személy intézkedik a felelős(ök) meghatározásáról, és – szükség esetén – felelősségre vonásáról.

Az egyenlő bánásmód elvét sértő esetekben az HEP IT végrehajtásáért felelős személy megteszi a szükséges lépéseket, vizsgálatot kezdeményez, és intézkedik a jogsértés következményeinek elhárításáról.

Az HEP IT-t mindenképp módosítani szükséges, ha megállapításaiban lényeges változás következik be, illetve amennyiben a tervezett beavatkozások nem elegendő módon járulnak hozzá a kitűzött célok megvalósításához.

4. Elfogadás módja és dátuma

I. Mórighida község Helyi Esélyegyenlőségi Programjának szakmai és társadalmi vitája megtörtént. Az itt született észrevételeket a megvitatást követően a HEP Intézkedési Tervébe beépítettük.

III. Ezt követően Mórighida község képviselő-testülete a Helyi Esélyegyenlőségi Programot (melynek része az Intézkedési Terv) megvitatta és 80/2018.(XII.13.) számú határozatával elfogadta.

Mellékletek:

Mórighida, 2018. december 13.
Dátum

Aláírás

Mórighida Önkormányzat Helyi Esélyegyenlőségi Programjának partnerei ismerik a Helyi Esélyegyenlőségi Programot, és annak megvalósításában tevékenyen részt kívánnak venni.

Dátum

Partner aláírás

Dátum

Partner aláírás

Dátum

Partner aláírás